

Vlaams actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en terrorisme.

////////////////////////////////////

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1.	Context, doelstelling en relevante definities	3
1.2.	Het Vlaamse Radicaliseringsbeleid en het Vlaams platform radicalisering	4
1.3.	actuele analyse als fundament	4
2	Toepassingsgebied en opbouw van het actieplan	7
2.1	Toepassingsgebied van het actieplan.....	7
2.2	Uniforme opbouw van de actiefiches	9
3	Het Vlaams actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en terrorisme	11
3.1	S.D. Tijdige detectie en casusgerichte aanpak en opvolging	11
3.1.1	O.D.: De LIVC R werking optimaliseren door versterking van het juridisch kader en betrekken van socio-preventieve actoren	11
3.2	S.D. Effectieve opvolging en recidivepreventie.....	29
3.2.1	O.D.: Opbouwen en verankering van kennis en expertise om tot een nog meer gespecialiseerde werking te komen	29
3.2.2	O.D. : Gespecialiseerde begeleiding van (gewelddadig) geradicaliseerde justitiabelen	31
3.2.3	O.D.: Optimaliseren van de informatiedeling ter ondersteuning van een geïntegreerde aanpak van gewelddadige radicalisering.	45
3.3	S.D. BestRijden van factoren die leiden tot gewelddadige radicalisering en extremisme.....	48
3.3.1	O.D. : Inzetten op de ondersteuning van jongeren	48
3.3.2	O.D. : Aanpak desinformatie en online gewelddadige radicalisering en extremisme	50
3.3.3	O.D. : Verankeren van krachtige schoolondersteuning en structureel ontzorgen van scholen bij radicaliseringsvraagstukken	62
3.4	S.D.Coördinatie en samenwerking	70
3.4.1	O.D. : Versterkte werking en zichtbaarheid van het Vlaams Platform Radicalisering	70
3.4.2	O.D. : Ondersteuning van de regierol van lokale besturen inzake de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie.....	72
3.4.3	O.D. : Het ondersteunen van de lokale aanpak van gewelddadige radicalisering en extremisme door gerichte ondersteuning en subsidiëring	

1 Inleiding

1.1. CONTEXT, DOELSTELLING EN RELEVANTE DEFINITIES

Gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie vormen blijvende bedreigingen voor onze democratische samenleving, voor de fundamentele rechten van onze burgers en voor de algehele sociale samenhang. Gewelddadige radicalisering manifesteert zich op verschillende manieren en in uiteenlopende contexten: online en offline, binnen gezinnen en scholen, in detentie en op straat. Het Vlaams preventiebeleid ter bestrijding van gewelddadige radicalisering, extremisme en terrorisme wil daarop een doordacht, geïntegreerd en responsief antwoord bieden. Dit actieplan 2025–2029 vormt de strategische en operationele uitwerking van het Decreet van 22 maart 2024 over het Vlaamse beleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie (het zogenaamde: “Radicaliseringsdecreet”). Het plan vertaalt de wettelijke kaders en beleidsambities naar concrete acties en programma’s. Het geeft uitvoering aan de bepalingen uit het Besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2024, dat de rol van steden en gemeenten als regisseur op lokaal niveau verankert en tegelijk structurele ondersteuning biedt vanuit Vlaanderen. Het plan heeft tot doel de weerbaarheid van onze samenleving te versterken, risicovolle ontwikkelingen tijdig te detecteren en burgers die afglijden richting gewelddadige radicalisering en extremisme te helpen loskomen via disengagementstrategieën.

Voor de juiste interpretatie en uitvoering van dit plan worden volgende definities, zoals vastgesteld in het decreet van 22 maart 2024, gehanteerd:

Extremisme: Racistische, xenofobe, anarchistische, autoritaire of totalitaire opvattingen of bedoelingen, ongeacht of ze van politieke, ideologische, confessionele of filosofische aard zijn, die theoretisch of in de praktijk strijdig zijn met:

- a) de beginselen van de democratie of de mensenrechten;
- b) de goede werking van de democratische instellingen;
- c) andere grondslagen van de rechtsstaat dan de grondslagen, vermeld in punt a) en b);

Gewelddadige radicalisering: De fase in het radicaliseringsproces waarbij een individu of een groep van individuen op dusdanige wijze mentaal wordt gevormd dat dat individu of die groep van individuen bereid is om terroristische handelingen te plegen;

Schadelijke polarisatie: Een groeiend wantrouwen en een verscherping van tegenstellingen tussen groepen in de samenleving waarbij de sociale veiligheid in het gedrang komt;

Terrorisme: Het gebruik van geweld tegen personen of materiële belangen om ideologische of politieke redenen, met als doel bepaalde doelstellingen met terreur, intimidatie of bedreigingen te bereiken.

Disengagement: Het terugdringen en neutraliseren van de handelingen van gewelddadig geradicaliseerde personen, en dan voornamelijk de bereidheid om geweld te gebruiken en het gebruik van geweld. Het doel is te komen tot een individuele afkeuring van het gewelddadig gedrag van de groep waarmee men zich heeft geassocieerd.

1.2. HET VLAAMSE RADICALISERINGSBELEID EN HET VLAAMS PLATFORM RADICALISERING

Het Vlaamse beleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie vormt een multidisciplinair gecoördineerd geheel, dat expliciet aansluit bij het Internationale, Europese en federale kader. Dit beleid schaaft zich bovendien onder de Nationale Strategie T.E.R. (Terrorisme, Extremisme en Radicalisering), die door Vlaanderen mee werd ondertekend en waarvan de uitgangspunten richtinggevend zijn voor dit actieplan. Het beleid richt zich op alle vormen van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie zonder voorafgaande categorisering of exclusieve focus op één ideologische stroming. De voorbereiding, uitvoering en opvolging van dit beleid gebeurt in overleg tussen de verschillende relevante beleidsdomeinen.

Hiervoor is het Vlaams Platform Radicalisering operationeel als horizontale overlegstructuur, waarin vertegenwoordigers uit alle betrokken beleidsvelden zijn opgenomen. Het platform staat onder coördinatie van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Het draagt bij aan de beleidsvoorbereiding, bevordert kennisdeling en praktijkuitwisseling, zorgt voor afstemming tussen de verschillende beleidsdomeinen en bestuursniveaus en bewaakt de uitvoering van dit actieplan. Daarnaast zal het platform instaan voor de structurele evaluatie van de effectiviteit van de in dit actieplan opgenomen acties.

1.3. ACTUELE ANALYSE ALS FUNDAMENT

Conform het Radicaliseringsdecreet stelt de Vlaamse Regering binnen het jaar na haar aantreden een vijfjaarlijks geïntegreerd actieplan op, gericht op de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie.

Dit actieplan is gebaseerd op de actuele analyse, die op 4 april 2025 werd goedgekeurd door de Vlaamse regering¹. Deze actuele analyse vormt het inhoudelijke fundament voor het Vlaams actieplan 2025-2029 en heeft een aantal belangrijke tendensen en risicofactoren in kaart gebracht die richtinggevend zijn voor het beleid. .

De actuele analyse identificeerde een aantal **belangrijke tendensen**:

- **Extremistische stromingen:** Jijhadistisch extremisme blijft veruit de meest dominante en structurele dreiging voor de nationale veiligheid en de openbare orde. Deze ideologische stroming blijft de belangrijkste bron van gewelddadige radicalisering, extremisme en terrorisme in België en Europa. Ze wordt gekenmerkt door goed georganiseerde transnationale netwerken, aanhoudende rekruteringsinspanningen en een sterk ideologisch mobiliserend vermogen. Andere extremistische stromingen zoals extreemrechts, extreemlinks, ideologisch gemotiveerd geweld (bv. rond klimaatactivisme, anti-institutionalisme, etc.), straatcultuur, toxische mannelijkheid en misogynie winnen aan relevantie. Er is daarnaast ook een toename van individuen die kenmerken vertonen van meerdere extremistische ideologieën zonder duidelijke inbedding in één stroming. Dit wordt ook wel omschreven als “saladbar-extremisme”.
- **Geografische spreiding:** Eén op drie Vlaamse steden en gemeenten telt minstens één inwoner die is opgenomen in de gemeenschappelijke gegevensbank T.E.R. van het OCAD. Dit wijst op een brede geografische spreiding van het fenomeen in Vlaanderen;
- **Aandeel minderjarigen:** Het aandeel van minderjarigen binnen het geheel van individuen die gelinkt worden aan gewelddadig extremisme en terrorisme stijgt waarbij ook in deze leeftijdscategorie het jihadistisch extremisme het meest nadrukkelijk aanwezig blijft. Jongeren blijken vatbaarder en radicaliseren bovendien sneller en actiever via allerlei digitale kanalen.
- **Psychische risicofactoren:** Een aanzienlijk deel van de geradicaliseerde personen kampt met psychische problemen. Dit kan risico verhogend werken bij gewelddadig extremisme.

¹ Artikel 5 van het radicaliseringsdecreet: ‘De Vlaamse Regering stelt binnen een jaar na haar aantreden een geïntegreerd actieplan op voor de komende vijf jaar voor het beleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie, vermeld in artikel 3, tweede lid.

In het geïntegreerd actieplan, vermeld in het eerste lid, worden alleen de acties opgenomen die binnen de domeinen specifiek worden genomen in het kader van het beleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie, vermeld in artikel 3.

Het geïntegreerd actieplan, vermeld in het eerste lid, wordt vastgesteld op basis van een actuele analyse van het beleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie, vermeld in artikel 3. De voormelde analyse wordt opgesteld door de Vlaamse Regering uiterlijk zes maanden na het aantreden van de Vlaamse Regering.’

- **Digitale beïnvloeding:** Sociale media en algoritmes versnellen het radicaliseringsproces en vormen tegenwoordig het belangrijkste kanaal waar radicalisering plaatsvindt.
- **Geopolitieke en maatschappelijke spanningen en triggers:** Geopolitieke spanningen en zogenaamde triggerevents (zoals aanslagen of internationale conflicten) hebben een directe impact op de interne spanningen in Vlaanderen.

1.4. BELEIDSAANPAK EN UITGANGSPUNTEN

Op basis van deze actuele analyse kiest Vlaanderen voor een proactieve, geïntegreerde en veerkrachtige aanpak, waarbij beleidsmatige blinde vlekken worden weggewerkt en signalen vroegtijdig worden opgepikt.

De focus ligt onder meer op:

- De versterking van de regierol van lokale besturen via structurele ondersteuning;
- Het prioriteren van vroegtijdige detectie en preventie met een focus op beïnvloedbare personen en kwetsbare groepen;
- Het verbeteren van informatiedeling, ook over de grenzen van detentie;
- Het optimaliseren van de LIVC R werking om informatie te verzamelen, te analyseren en lokaal te vertalen naar preventieve en interventiegerichte acties;
- Blijvend inzetten op disengagementtrajecten voor individuen zodat deze kunnen loskomen van gewelddadige radicalisering;
- Het besteden van aandacht voor nieuwe vormen van gewelddadige radicalisering en extremisme en saladbar-extremisme;
- Het ontsluiten van praktijkkennis via de erkende partnerorganisaties;
- De verdere vorming en ondersteuning van actoren in het veld.

De acties die in het actieplan hieronder uiteengezet worden, concretiseren dit beleid en geven uitvoering aan deze uitgangspunten.

We gaan steeds uit van wetenschappelijk onderbouwde praktijken, in het bijzonder bij de disengagementtrajecten.

2 TOEPASSINGSGEBIED EN OPBOUW VAN HET ACTIEPLAN

2.1 TOEPASSINGSGEBIED VAN HET ACTIEPLAN

Het Vlaamse actieplan radicalisering 2025-2029 vormt de geïntegreerde beleidsvisie van de Vlaamse Regering inzake de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie. Het plan is opgebouwd rond concrete horizontale engagementen van de ministers van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Integratie, Jeugd, Media, Welzijn, Onderwijs, Sport, Werken en Justitie en Handhaving.

Elk beleidsdomein draagt vanuit zijn eigen bevoegdheid bij aan een geïntegreerde en multidisciplinaire aanpak. Het plan beoogt een versterkte horizontale samenwerking tussen deze Vlaamse beleidsdomeinen én een versterkte verticale samenwerking met andere bestuursniveaus. Gewelddadige radicalisering en extremisme zijn immers geen louter Vlaamse aangelegenheden: ze raken het lokale, federale, Europese en internationale niveau. Structurele samenwerking en afstemming tussen deze niveaus is bijgevolg essentieel. In het bijzonder ligt de nadruk op de cruciale rol van lokale besturen en de betrokken eerstelijnsactoren. Ook de Brusselse context verdient hierbij aandacht. Alle acties die voortkomen uit gemeenschapsmateries zijn eveneens van toepassing op het beleid in onze hoofdstad en staan open voor alle Nederlandstalige organisaties en instellingen, zoals de Nederlandstalige scholen in Brussel. De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) is de prioritaire partner van de Vlaamse Gemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en geeft vanuit een constructief partnerschap mee uitvoering aan de Vlaamse beleidskeuzes ter preventie van gewelddadige radicalisering. Hoewel de VGC niet rechtstreeks bevoegd is, draagt zij vanuit haar gemeenschapsbevoegdheden bij aan preventie en sensibilisering, onder meer via diverse overlegfora. Gezien de coördinerende rol van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzake preventie en veiligheid, onder meer via Safe Brussels, is een goede afstemming met het Hoofdstedelijk Gewest essentieel.

Voorliggend Vlaams actieplan bouwt verder op het Vlaams Actieplan Radicalisering 2020 - 2024. Diverse acties uit dat plan werden bestendigd en zijn intussen structureel verankerd in het Vlaamse beleid. Tegelijk bevat het nieuwe actieplan een reeks nieuwe acties die inspelen op recente ontwikkelingen en noden, zoals vastgesteld in de actuele analyse van 4 april 2025.

Het actieplan is opgebouwd volgens vier strategische doelstellingen (SD). De eerste drie zijn vastgelegd in het Radicaliseringsdecreet van 22 maart 2024. De vierde doelstelling – coördinatie en samenwerking – wordt in het actieplan aanvullend geïntegreerd om het beleid verder te versterken:

1. Vroegtijdige detectie en casusgerichte aanpak en opvolging:

Doel: Vroegtijdig signalen van gewelddadige radicalisering en extremisme bij individuen detecteren en een effectieve casusgerichte samenwerking tussen alle betrokken actoren op het terrein mogelijk maken.

2. Effectieve opvolging en recidivepreventie:

Doel: Het proces van disengagement ondersteunen en bevorderen en herhaald gewelddadige radicalisering en/of extremisme voorkomen bij personen die reeds dergelijk gedrag hebben gesteld.

3. Aanpak van factoren en fenomenen die gewelddadige radicalisering en extremisme bevorderen:

Doel: Aanpakken van bepaalde mechanismen in de brede samenleving die gewelddadige radicalisering en extremisme bevorderen én een groot effect hebben op de samenhang in de samenleving, met name schadelijke polarisatie.

4. Coördinatie en samenwerking:

Doel: Het beleid duurzaam verankeren via gestructureerde samenwerking binnen en tussen de verschillende beleidsniveaus o.a. via het Vlaams Platform radicalisering.

Elke strategische doelstelling wordt vertaald in concrete operationele doelstellingen. Deze doelstellingen worden verder uitgewerkt in acties. Daarbij wordt voor elke actie aangegeven of deze inzet op universele, selectieve of geïndiceerde preventie.

Het Vlaams radicaliseringsbeleid is een transversaal beleid dat raakvlakken heeft met verschillende uiteenlopende beleidsdomeinen. Binnen deze domeinen bestaan vaak reeds diverse actieplannen waarin bepaalde acties ook relevant kunnen zijn voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie, al behoren ze tot het reguliere beleid van het desbetreffende domein. Om nodeloze overlap te voorkomen worden deze flankerende actieplannen (bv. zoals Actieplan gender gerelateerd geweld, Actieplan Mediawijsheid, Geïntegreerd Actieplan Horizontaal Integratiebeleid 2025-2029, Horizontaal Gelijke kansen Beleidsplan) niet verder toegelicht in dit document. Het spreekt voor zich dat acties die meerdere raakvlakken hebben en bijgevolg thuishoren in verschillende actieplannen ook in dit plan opgenomen worden.

2.2 UNIFORME OPBOUW VAN DE ACTIEFICHES

Alle acties in dit actieplan zijn uitgewerkt volgens een gestandaardiseerd en uniform kader. Deze uniforme aanpak waarborgt de overzichtelijkheid, versterkt de samenhang tussen de acties en vergemakkelijkt de opvolging van de uitvoering van dit actieplan.

Elke actiefiche bevat de volgende elementen:

- **Strategische doelstelling:** Verwijst naar de strategische doelstelling waarbij de desbetreffende actie aansluit. Het maakt duidelijk hoe deze actie bijdraagt aan de bredere, overkoepelende beleidsambities van het actieplan.
- **Operationele doelstelling:** Verwijst naar een concrete doelstelling die helpt om de strategische doelstelling te bereiken. Het vertaalt de algemene beleidsambitie naar een hanteerbaar en meetbaar actiepunt.
- **Type preventie:** Bij welke preventievorm sluit de fiche het meest aan?
 - **Universele preventie** richt zich op de gehele bevolking;
 - **Selectieve preventie:** richt zich op groepen met een verhoogd risico of het vroegtijdig opsporen van tekenen van radicalisering;
 - **Geïndiceerde preventie:** richt zich op mensen die reeds een radicaliseringstraject doorlopen hebben, met als doel te voorkomen dat ze opnieuw dit pad opgaan.
 - ⇒ Verscheidene types preventie per actie zijn mogelijk.
- **Trekkende minister(s):** Welke minister neemt het voortouw bij de actie?
- **Actie:** Beknopte beschrijving van de actie.
- **Plan van aanpak:** Uit welke stappen bestaat de actie en welke timing is voor deze afzonderlijke stappen voorzien?
- **Beoogde resultaten en effecten :**
 - Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?
 - Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?
 - Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?
 - Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?
- **Concrete evaluatie-indicatoren:** Welke meetbare parameters worden gebruikt om de actie objectief te (kunnen) beoordelen?

- **Middelen/budget:** Wordt deze actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten of worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien?
- **Voorziene budget:** Welk budget wordt voorzien voor de implementatie van deze actie?
- **Stand van zaken:** Wordt ingevuld bij de tussentijdse of eindevaluatie.

Door deze uniforme structuur is elke actie op dezelfde manier geformuleerd en weergegeven, wat de beleidsmatige leesbaarheid, inhoudelijke consistentie en opvolging aanzienlijk bevordert.

Nieuwe actie
Voortgezette actie met nieuwe elementen
Voortgezette actie uit vorig actieplan

3 Het Vlaams actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en terrorisme

3.1 S.D. TIJDIGE DETECTIE EN CASUSGERICHTE AANPAK EN OPVOLGING

3.1.1 O.D.: De LIVC R werking optimaliseren door versterking van het juridisch kader en betrekken van socio-preventieve actoren

3.1.1.1 Actie: Het optimaliseren van het juridisch kader van de LIVC R en de introductie en juridische verankering van de PIVC-R binnen detentie

Type preventie:	
Deze actie is gericht op selectieve preventie .	
Trekkende minister(s):	Minister van Justitie & Handhaving
Actie	
Hoewel er al enige tijd een Vlaams decretaal kader voorhanden is waarin de werking van de LIVC R geregeld wordt voor de Vlaamse actoren, botsen we ook hier op bepaalde grenzen die een optimale werking in de weg staan zoals de informatie-uitwisseling tussen LIVC R's onderling. Een interfederaal samenwerkingsakkoord is noodzakelijk om juridische lacunes weg te werken, de informatie-uitwisseling te optimaliseren en de samenwerking tussen de lokale, Vlaamse en federale actoren – zowel tijdens als na detentie- te versterken, zodat de opvolging van geradicaliseerde individuen effectief en op een gestroomlijnde en geïntegreerde wijze kan plaatsvinden. Concreet voorziet het akkoord onder meer in: - De juridische verankering van de overlegstructuur binnen detentie via de Penitentiaire Integrale Veiligheidscel Radicalisering (PIVC-R): deze veiligheidscel maakt het mogelijk dat alle betrokken actoren, ook tijdens detentie, relevante informatie kunnen delen en een geïntegreerd plan van aanpak voor geradicaliseerde gedetineerden kunnen opstellen en opvolgen. - De structurele koppeling tussen de PIVC-R tijdens detentie en de LIVC R buiten detentie: voorafgaand en bij de invrijheidsstelling kan de opvolging van deze geradicaliseerde individuen worden afgestemd en voortgezet waardoor de betrachting moet zijn dat er geen cruciale informatie verloren gaat.	

- Verankering van het mandaat van de justitiehuizen inzake geradicaliseerde gedetineerden: Het mandaat voor de justitiehuizen om al tijdens detentie tussen te komen in de voorbereiding van de reclassering van geradicaliseerde gedetineerden wordt opgenomen in het samenwerkingsakkoord. Het mandaat wordt daarmee beleidsmatig en juridisch verankerd waardoor de multidisciplinaire opvolging van geradicaliseerde gedetineerden vanuit verschillende diensten en de brug naar buiten detentie wordt verzekerd. - Optimalisatie van informatie-uitwisseling: Het akkoord bevordert een uniforme en betrouwbare uitwisseling van informatie tussen de lokale, Vlaamse en federale diensten en waarborgt dat zowel burgemeesters als andere lokale actoren kennis kunnen krijgen van cruciale informatie om effectief preventief te kunnen handelen. - Verwerking van (persoons)gegevens en individuele informatie: Heldere afspraken rond het verwerken, bijhouden en delen van (persoons)gegevens en individuele informatie die binnen de LIVC R en PIVC R aan bod komt, inclusief garanties voor gegevensbescherming en beroepsgeheim. - Uniformiteit en rechtszekerheid: Er staan in het akkoord duidelijke afspraken opgenomen omtrent de te nemen verantwoordelijkheden en de te volgen procedures, zodat een coherente en effectieve werking van alle LIVC R gegarandeerd wordt.	
Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	- o Finaliseren van het (ontwerp)samenwerkingsakkoord met de betrokken federale en gemeenschapsministers. (januari 2026-maart 2026) - o Voltooien van het wetgevend proces. (maart 2026 – januari 2027)
Beoogde resultaten en effecten:	
- o <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> - o <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> - o <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> - o <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	- o Concrete resultaten: • Het afsluiten van het interfederale samenwerkingsakkoord inzake de optimalisering van de LIVC R werking en de introductie van de PIVC-R hierin. • De juridische verankering van de PIVC R als overlegstructuur binnen detentie. • Het tot stand brengen van een formele koppeling tussen de LIVC R en de PIVC-R m.o.o. een geïntegreerde ketenaanpak. - o Beoogde effecten: • Meer duidelijkheid voor de deelnemers aan de LIVC R. • Verbeterde en betrouwbare informatie-uitwisseling tussen lokale, Vlaamse en federale actoren. • Meer uniforme en efficiënte werking van de LIVC R dankzij duidelijkere juridische en operationele afspraken.

	• Verhoogde rechtszekerheid voor alle betrokken actoren binnen de LIVC R en de PIVC-R werking met betrekking tot informatiedeling, taakverdeling en bevoegdheden. • Versterkte opvolging en re-integratie van geradicaliseerde (ex.)-gedetineerden door een structurele koppeling/verbinding tussen de overlegstructuren binnen en buiten detentie. • Betere risicobeheersing dankzij continue informatiestromen over de grenzen van detentie heen, waardoor verlies van cruciale informatie. wordt geminimaliseerd. • Verbeterde rechtszekerheid inzake gegevensverwerking en verhoogde bescherming van persoonsgegevens van betrokken individuen. ○ Resultaten meten: • Publicatie van het interfederaal samenwerkingsakkoord. ○ Effecten meten: • Via de evaluatie van het interfederaal samenwerkingsakkoord.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Vooruitgang van het regelgevend kader monitoren. ○ Voorzien in het interfederaal samenwerkingsakkoord. ○ Naleving van de afspraken rond de LIVC R en PIVC R.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.1.1.2 Actie: Vertrouwen en partnerschap tussen lokale besturen, politie, onderwijs en socio-preventieve actoren: naar een sterkere, gelijkwaardige en structurele samenwerking

Type preventie: Deze actie is gericht op universele preventie.	
Trekkende minister(s):	Minister van Onderwijs Minister van Binnenlands Bestuur Minister van Welzijn Minister van Jeugd
Actie:	
We versterken de samenwerking tussen de lokale besturen, de politie, het onderwijs en de socio-preventieve actoren en besteden hierbij bijzondere aandacht voor het verder opbouwen van wederzijds vertrouwen, het doorbreken van drempels en het maken van duidelijke, wederzijdse afspraken. We betrekken hierbij ook relevante partners zoals de Vaste Commissie van de Lokale Politie (VCLP) en de verbindingsofficier politie van de Vlaamse Overheid. Scholen en andere onderwijsactoren zoals de CLB's, hebben vaak vragen rond veiligheid en preventie. De lokale politie kan dan een belangrijke partner zijn om bezorgdheden af te stemmen en eventueel gezamenlijk (preventieve) initiatieven, aangepast aan de lokale context, te nemen. Hetzelfde geldt voor socio-preventieve actoren, die eveneens geconfronteerd worden met drempels in de samenwerking met lokale besturen en politiediensten. We moeten komen tot een klimaat waarbij scholen, CLB's, andere onderwijsactoren en socio-preventieve actoren in alle vertrouwen en met respect voor ieders rol kennis kunnen delen en kunnen samenwerken rond veiligheid en preventie. Hoewel er al initiatieven bestaan, zoals de omzendbrief PLP41 en de uitnodiging van de onderwijsactoren tot deelname van een LIVC R in het kader van het preventief optreden tegen gewelddadige radicalisering, wordt er nog te vaak terughoudendheid ervaren. Deze terughoudendheid is deels te wijten aan een gebrek aan duidelijke verwachtingen, praktische waarborgen, rolafbakening en onvoldoende gestructureerde communicatiekanalen. Voor een verbeterde informatie-uitwisseling zal gebruik worden gemaakt van een sjabloon voor de uitnodiging en de agenda, waarbij het eerste agendapunt standaard "duiden werkwijze LIVC R" is (met link naar de website met draaiboek LIVC R) en het laatste agendapunt "opmaak verslag met afspraken volgens het verslagsjabloon in bijlage". Op het LIVC R-overleg wordt ter plekke de terugkoppelingsfiche ingevuld. Op deze wijze krijgen ook onderwijs- en socio-preventieve actoren reeds op voorhand zicht op de te behandelen onderwerpen, de wijze van verslaggeving, de werkafspraken, info over het draaiboek en de opvolging van het verslag. We willen met deze actie bekomen dat onderwijs- en socio-preventieve actoren, wanneer zij hiertoe uitgenodigd worden, ook effectief zullen deelnemen aan de LIVC R en voorzien hiervoor dus in bijkomende maatregelen die moeten bijdragen tot het versterken van het vertrouwen en de samenwerking, onder meer door het gebruik van deze vaste sjablonen voor uitnodigingen en verslaggeving, door meer transparantie over de werkwijze en door het maken van duidelijke afspraken over rollen en informatie-uitwisseling.	

We responsabiliseren scholen en socio-preventieve actoren in hun rol en verantwoordelijkheid in deze samenwerking om bij te dragen aan de bescherming en preventie van risico's in hun doelgroep. Hun aanwezigheid is cruciaal voor een mogelijkheid tot volledige kennisuitwisseling en om een gezamenlijke aanpak uit te werken, met respect voor ieders bijdrage en rol. Deze wederkerige benadering zorgt ervoor dat deelname aan de LIVC R niet als een verplichting wordt ervaren, maar als een partnerschap waarin de onderwijs- en socio- preventieve actoren ook daadwerkelijk wederzijds respect en ondersteuning ondervinden.

Plan van aanpak:

Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.

- In kaart brengen van bestaande knelpunten in de samenwerking lokale besturen/onderwijs/politie/socio-preventieve actoren inclusief deelname aan de LIVC R met bijzondere aandacht voor de verzuchtingen van de onderwijs- en socio-preventieve actoren bv: de nood aan duidelijke verwachtingen, waarborgen en rolafbakening).
- Formuleren van bijkomende initiatieven ter ondersteuning en bevordering van de samenwerking tussen socio-preventieve actoren, lokale besturen, politie en onderwijs enerzijds en deelname aan de LIVC R anderzijds, waarbij concrete maatregelen worden voorzien om tegemoet te komen aan eerder geïdentificeerde drempels.
- Uitrol van concrete acties in samenwerking met lokale politiezones, de VCLP en de verbindingsofficier politie bij de Vlaamse Overheid, inclusief praktische ondersteuning via het sjabloon voor uitnodiging en agenda en het verslagsjabloon, gekoppeld aan het gebruik van de terugkoppelingsfiche.
- Stimuleren van een consequente en transparante communicatiecultuur aangaande de LIVC R-werking zodat alle betrokken actoren vooraf zicht hebben op werkwijze, agenda en verslagafspraken. Formaliseren dat onderwijsactoren, wanneer zij hiertoe uitgenodigd worden, ook effectief deelnemen aan de LIVC R.

Beoogde resultaten en effecten:

- *Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?*
- *Welke effecten worden met de actie beoogd?*
- *Hoe zullen deze resultaten worden gemeten?*
- *Hoe zullen de effecten worden gemeten?*

- **Concrete resultaten:**
 - Verbeterd wederzijds begrip tussen lokale politie, lokale besturen, socio-preventieve en onderwijsactoren over rollen en verwachtingen.

	• Meer lokale afspraken en praktische procedures tussen socio-preventieve actoren scholen, CLB's en lokale politie voor afstemming bij verontrustende situaties, conform o.a. de richtlijnen van PLP41. • Verminderde drempels tot deelname aan de LIVC R. • Meer gerichte aanwezigheid van socio-preventieve en onderwijsactoren bij de LIVC R wanneer zij hiertoe uitgenodigd worden. • Verhoogde tevredenheid bij de socio-preventieve en onderwijsactoren door tegemoet te komen aan hun verzuchtingen die momenteel nog te vaak een hindernis vormen om deel te nemen. • Verhoogde transparantie en voorspelbaarheid door het systematisch gebruik van het sjabloon voor uitnodiging en agenda, het verslagsjabloon en de terugkoppelingsfiche. ○ Beoogde effecten: • Verhoogde bereidheid en effectiviteit van socio-preventieve onderwijsactoren om deel te nemen aan de LIVC R. • Betere samenwerking en afstemming tussen socio-preventieve actoren, scholen en lokale politie. • Vertrouwelijke signalering van risico's en ernstig verontrustend gedrag. • Bijdrage aan een veilige schoolomgeving en een veilige samenleving voor alle betrokkenen. • Verbeterde perceptie van het nut van deelname aan een LIVC R bij onderwijs- en socio-preventieve actoren. ○ Resultaten meten: • Onderwijsactoren, socio-preventieve actoren, lokale besturen en lokale politie leren elkaar beter kennen. • Drempels tot deelname aan de LIVC R worden weggewerkt.
--	--

	• Aanwezigheidsregistratie van socio-preventieve en onderwijsactoren bij LIVC R-vergaderingen wanneer zij betrokken zijn en hiertoe uitgenodigd worden. • Heldere rol voor onderwijspartners in de bescherming en preventie verantwoordelijkheid ten aanzien van alle leerlingen. • Inhoudelijke en procedurele kennis in de maatschappelijk rol van de socio-preventieve actoren en de onderwijsinstellingen. • Evaluatie van de meerwaarde van het sjabloon en de terugkoppelingsfiche door de betrokken actoren. ○ Effecten meten: • Feedback van scholen, socio-preventieve actoren en van de lokale politie omtrent de samenwerking en de mogelijke informatie of kennis -uitwisseling. • Bevraging bij de onderwijsactoren en socio-preventieve inzake een verhoogde bereidheid tot deelname aan de LIVC R rekening houdend met alle ondernomen stappen.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Positieve beoordeling door socio-preventieve en onderwijsactoren en politie van de samenwerking en informatie-uitwisseling door deelname aan de LIVC R met tegemoetkoming aan de verzuchtingen.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de regulieren werkmiddelen.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.1.1.3 Actie: Deelname socio-preventieve actoren aan LIVC R

Type preventie:	
Deze actie is gericht op geïndiceerde preventie .	
Trekkende minister(s):	Minister van Binnenlands Bestuur Minister van Justitie & Handhaving Minister van Welzijn Minister van Jeugd Minister van Media Minister van Onderwijs Minister van Sport Minister van Werk Minister van Omgeving
Actie:	
De LIVC R is een belangrijk instrument binnen de Vlaamse aanpak naar preventie en opvolging van gewelddadige radicalisering. Via het casusoverleg van de LIVC R kan een multidisciplinaire opvolging gerealiseerd worden van personen waarover een zekere verontrusting bestaat inzake (gewelddadige) radicalisering. De burgemeester is verantwoordelijk voor het uitnodigen van de relevante actoren op het casusoverleg. Gelet op het belang van deze werking streven we naar een verbeterde samenwerking tussen lokale besturen, politionele instanties en socio-preventieve actoren. Lokale besturen dienen verder gesensibiliseerd worden over mogelijke relevante partners aan de LIVC R-werking. Binnen de socio-preventieve beleidsdomeinen willen we via gerichte sensibilisering over de doelstelling, insteek en meerwaarde van de LIVC - werking de bestaande onduidelijkheden en terughoudendheid bij deze actoren doorbreken. Elk beleidsdomein zal hiervoor de gewenste inspanningen leveren om tot een hogere deelnamegraad aan de LIVC R te komen. Daarnaast zal er tussen de actoren LIVC R LTF/veiligheidsplatform het gebruik van de terugkoppelingsfiche LIVC R – LTF expliciet worden benadrukt. Dit instrument, dat reeds verankerd is in het decreet LIVC R en in het toekomstig interfederaal SWA, is het middel bij uitstek om structurele terugkoppeling te voorzien bij noodzakelijke en consensuele informatie-uitwisseling.	
Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	○ Sensibilisering naar lokale besturen over de mogelijkheden om socio-preventieve actoren uit te nodigen op de LIVC R. <u>(2025-2029)</u> ○ Sensibilisering binnen elk beleidsdomein over de werking, aanmeldingsprocedure en deelname LIVC R. <u>(start oktober 2025)</u>. ○ Structurele opvolging per beleidsdomein over deelname aan de LIVC R werking en de resultaten hiervan. <u>(vanaf Q1 2026)</u>

	○ Sensibilisering van de socio-preventieve actoren van de mogelijkheid tot werken met vaste vertegenwoordigers en voorzien in vorming van deze vertegenwoordigers. (vanaf 2026) ○ Integratie en sensibilisering van het (correcte) gebruik van de terugkoppelingsfiche LIVC R – LTF bij alle actoren LIVC R-LTF/Veiligheidsplatform zodat het voor alle deelnemers duidelijk is welke informatie er naar de veiligheidsdiensten wordt doorgestuurd.
Beoogde resultaten en effecten:	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	Concrete resultaten: • Verhoging uitnodigen relevante socio-preventieve actoren vanuit lokale besturen (burgemeester) op de LIVC R werking. • Verhoging bereidheid tot deelname socio-preventieve actoren aan LIVC R. • Verhoging deelname socio-preventieve actoren aan LIVC R wanneer zij hiertoe uitgenodigd worden en wanneer het gaat over dossiers waarbij zij betrokken zijn. • Structureel gebruik van de terugkoppelingsfiche LIVC R – LTF bij noodzakelijke en consensuele informatie-uitwisseling op het LIVC R-overleg ter plekke in te vullen. Beoogde effecten: • Meer multidisciplinaire samenwerking in casusoverleg rond (gewelddadige) radicalisering. • Betere opvolgingstrajecten door verhoogde deelname socio-preventieve actoren. • Verbeterde informatie-uitwisseling tussen de actoren LIVC R en LTF door terugkoppelingsfiche ter plaatse gezamenlijk in te vullen.

	Resultaten meten: • Periodieke opvolging deelname socio-preventie actoren vanuit verschillende beleidsdomeinen (referentiepersonen).
Concrete evaluatie indicatoren:	
Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.	○ Verhoging aanwezigheid socio-preventieve actoren aan LIVC R wanneer zij hiertoe uitgenodigd worden en wanneer het gaat over dossiers waarbij zij betrokken zijn. ○ Evaluatie door LIVC R-coördinatoren van de deelname socio-preventie actoren. ○ Aantal en kwaliteit van de gebruikte terugkoppelingsfiches LIVC R – LTF. Rekening houdend met actie 3.1.1.7 onderzoek naar effectiviteit en optimalisatie-onderzoek van de LIVC R werking.
Middelen/budget:	
Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Voorziene budget:	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.1.1.4 Actie: Gerichte deelname van de Justitiehuisen, de VDAB en de onderwijsactoren aan de LIVC R

Type preventie: Deze actie is gericht op geïndiceerde preventie .	
Trekkende minister(s):	Minister van Justitie & Handhaving
Actie: In navolging van de Vlaamse justitiehuisen die zich van bij de start van de LIVC -R werking geëngageerd hebben om deel te nemen aan dit casusoverleg voor dossiers waarin ze betrokken zijn, zal ook de onderwijssector en de VDAB een gelijkaardig engagement aangaan. Justitiehuisen doen een aanmelding bij de bevoegde LIVC-R van elk mandaat waarbij een verontrusting voor gewelddadige radicalisering of extremisme speelt. Ze nemen ook deel aan de LIVC R op uitnodiging van de burgemeester. Ook vanuit onderwijs en vanuit de VDAB zal elk verontrustend dossier aangemeld worden bij de bevoegde LIVC R. Zij zullen ook deelnemen wanneer ze uitgenodigd worden en er een dossier wordt besproken waarin ze betrokken zijn.	

Voor VDAB gaat het hierbij in de praktijk vooral om situaties die verband houden met gewelddadige incidenten op de werkvloer waarbij bijkomend een vermoeden van gewelddadige radicalisering of extremisme rijst. De bevoegde minister voor deze domeinen zal een communicatie richten aan de lokale besturen (burgemeesters) met de vraag om deze partners uit te nodigen voor deelname aan de LIVC R en op te roepen tot betere samenwerking met respect voor elkaars eigenheid en professionaliteit.

Plan van aanpak	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	○ Intern overleg binnen onderwijs om aanmelding en deelname aan LIVC R te verankeren in hun werkprocessen. (Q4 2025) ○ Opname in de periodieke rapportage van de provinciale VDAB-directies aan het centrale aanspreekpunt over deelname aan de LIVC R werking en de resultaten hiervan. (vanaf Q1 2026) ○ Periodieke rapportage in samenwerking met de VVSG omtrent de mate waarin onderwijsactoren (scholen/CLB's) hebben deelgenomen aan LIVC R werking. (vanaf Q1 2026) ○ Communicatie naar lokale besturen over deelname onderwijs en VDAB aan LIVC R.
Beoogde resultaten en effecten:	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Deelname van de VDAB aan LIVC R op eenvoudig verzoek van lokale actoren. • Inventarisatie van VDAB-betrokkenheid in LIVC R-werking op provinciaal en Vlaams niveau. • Deelname onderwijssector aan LIVC R. • Inventarisatie deelname onderwijs aan LIVC R. ○ Beoogde effecten: • Meer multidisciplinaire samenwerking in casusoverleg rond (gewelddadige) radicalisering. • Betere opvolgingstrajecten voor risicopersonen door het betrekken van VDAB en onderwijs. ○ Resultaten meten:

	• Periodieke rapportering door de provinciale VDAB-directies aan het centrale aanspreekpunt. • Periodieke rapportering deelname vanuit onderwijs via referentiepersoon onderwijs. ○ Effecten meten: • Feedback van LIVC R-coördinatoren over de meerwaarde van VDAB en onderwijsdeelname. • Bevraging van onderwijsactoren over ervaring en meerwaarde deelname aan LIVC R. • Interne evaluatie van re-integratieresultaten bij betrokken personen.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Gerichte aanwezigheid van de VDAB en onderwijsactoren op de aangevraagde LIVC R's. ○ Positieve evaluatie door LIVC R-coördinatoren van de deelname door de VDAB en onderwijsactoren. ○ Positieve ervaringen van deelname aan het LIVC R door onderwijsactoren.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet:</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget:</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare middelen.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.1.1.5 Actie: Sensibilisering over radicaliseringsfenomenen in de sportsector

Type preventie:	
Deze actie is gericht op universele preventie .	
Trekkende minister(s):	Minister van Sport
Actie	
Sportverenigingen zijn verankerd in het lokale sociale en maatschappelijke weefsel en kunnen bijgevolg een rol spelen in de strijd tegen schadelijke polarisatie, gewelddadige radicalisering en extremisme. Sport is bovendien niet immuun voor misbruik of infiltratie door extremistische of criminele actoren. De zogenaamd	

“Active Clubs” bijvoorbeeld vormen een groeiend en internationaal netwerk van extremistische groeperingen die vechtsport misbruiken als rekruterings- en radicaliseringsinstrument. Ook binnen sommige supportersgroepen in het voetbal duiken elementen op van ideologisch gestuurd hooliganisme. Daarnaast is er ook waakzaamheid geboden voor misbruik of infiltratie bij andere sporten zoals de schietsporten.

In samenwerking met lokale besturen en sectorale partners sensibiliseren we (intermediairen) in de sportsector over fenomenen en stimuleren we onze rol als signaaldetector en socio-preventieve actor in de werking van het LIVC R.

We voorzien daarvoor in:

- Sectorgerichte infosessies met inbreng van externe expertise over radicaliseringsproblemen die de sportsector bedreigen.
- Kennisdeling en goede praktijken verspreiden via sectororganisaties en bestaande netwerken.
- Stimulering van samenwerking tussen sportactoren en lokale veiligheidsplatformen zoals de LIVC R.
- Ondersteuning van lokale besturen bij het aanspreken van sportactoren als sociopreventieve partner in hun lokaal beleid.

Plan van aanpak:

Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.

De actie wordt gefaseerd uitgerold met de volgende stappen: **(2026-2027)**

1. Verzamelen en bundelen van signalen en goede praktijken rond de signalering van gewelddadige radicalisering en extremisme in de sportsector.
2. Ontwikkeling van sectorspecifiek sensibiliseringsmateriaal.
3. Verspreiding van sectorspecifiek sensibiliseringsmateriaal. Monitoring van betrokkenheid van sportactoren in LIVC R.
4. Monitoring van betrokkenheid.

Beoogde effecten en resultaten:

- *Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?*
- *Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?*
- *Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?*
Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?

- **Concrete resultaten:**
 - Verhoogde kennis en alertheid in de sportsector over sectorspecifieke bedreigingen inzake schadelijke polarisatie, gewelddadige radicalisering en extremisme.
 - Een grotere betrokkenheid van sportactoren in het LIVC R (mee te nemen in algemene evaluatie LIVC R).
- **Beoogde effecten:**
 - Sportactoren fungeren als voelsprietten voor extremistische dreigingen.
 - Verhoogde sectorale weerbaarheid tegen misbruik of infiltratie.
 - Integratie van de sportsector in het bredere lokale preventiebeleid rond extremisme en gewelddadige radicalisering.

	○ Resultaten meten: • Aantal georganiseerde sessies en deelnemers. ○ Effecten meten: • Mate van betrokkenheid van sportactoren bij lokale netwerken (bv: deelname aan de LIVC R). • Verhoogde meldingsbereidheid bij sportverenigingen.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Verspreidingsgraad van ontwikkelde sensibiliseringsmaterialen. ○ Resultaten mogelijke bevraging sportsector over kennis/alertheid rond deze thema's.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.1.1.6 Actie: Versterking en ondersteuning van de sensitiviteit en handelingsbekwaamheid binnen het jeugdbeleid en – werkveld inzake schadelijke polarisatie, gewelddadige radicalisering en extremisme

Type preventie:	
Deze actie is gericht op universele preventie .	
Trekkende minister(s):	Minister van Jeugd
Actie:	
Een reflectieve en sensitieve houding ten aanzien van, schadelijke polarisatie, extremisme en gewelddadige radicalisering bij professionals in de jeugdwerksector en in het jeugd- en kinderrechtenbeleidsveld kan bijdragen tot een meer inclusieve kijk op kinderen en jongeren, zonder stigmatisering. Op diverse manieren wordt sensitiviteit voor schadelijke polarisatie, extremisme en gewelddadige radicalisering in de jeugdwerksector en binnen het brede jeugd- en kinderrechtenbeleid dan ook verder gefaciliteerd en ondersteund. Er wordt nagegaan waar er zich hiaten bevinden en welke instrumenten versterkt kunnen worden zodat zowel de	

professionals in het jeugdwerk als de aanspreekpunten binnen het jeugd- en kinderrechtenbeleid met een inclusieve bril naar kinderen en jongeren kijken en daarnaast ook over de nodige kennis en tools beschikken om met deze complexe vraagstukken om te gaan.

Concreet zorgen we ervoor dat, naast het creëren van inclusieve en laagdrempelige opvang- en ontmoetingsmogelijkheden — wat absoluut noodzakelijk is en blijft — deze actie bijkomend inzet op het versterken en ondersteunen van de handelingsbekwaamheid en weerbaarheid van eerstelijns jeugdwerkers en *outreaching* jeugdhulp. De bedoeling is dat zij voldoende ondersteund en toegerust zijn om gepast te kunnen reageren wanneer zij geconfronteerd worden met gevoelige of complexe thema's, of wanneer jongeren hier zelf vragen over stellen.

In samenspraak met de sector nemen we hiervoor het bestaand vormingsaanbod onder de loep: o.m. kadervorming, API-opleiding en ondersteuning van de aanspreekpunten binnen het Jeugd- en kinderrechtenbeleid. Een betere omkadering van professionals kan leiden tot een betere ondersteuning van kinderen en jongeren die in aanraking komen met schadelijke polarisatie, extremisme en gewelddadige radicalisering.

Plan van aanpak:	
Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.	Fase 1: Analyse van de bestaande initiatieven : (2026) ○ Selectieve analyse van het bestaande vormingsaanbod inzake schadelijke polarisatie, gewelddadige radicalisering en extremisme en dit enkel met focus op de hiaten die een directe impact hebben op de begeleiding van jongeren. Fase 2: Verdere ontwikkeling en verbreding van het bestaande vormingsaanbod : (2027) ○ Opstellen van inhoudelijke aanpassingen aan bestaande modules waar dit effectief bijdraagt aan de aanpak van hiaten. Fase 3: Implementatie van het gewijzigde, uitgebreide en versterkte vormingsaanbod : (2028) ○ Het aanbod integreren in de reguliere vormingstrajecten. ○ Opname van het versterkte aanbod in de ondersteuning van aanspreekpunten van het jeugdbeleid met nadruk op de praktische toepasbaarheid. Fase 4: Evaluatie en bijsturing : (2029) ○ Optimalisatie van het vormingsaanbod waar nodig.
Beoogde resultaten en effecten:	

○ Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd? ○ Welke concrete effecten worden met de actie beoogd? ○ Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten? ○ Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?	○ Concrete resultaten: • Een geactualiseerd en verbreed aanbod rond schadelijke polarisatie, gewelddadige radicalisering en extremisme. ○ Beoogde effecten: • Toegenomen sensitiviteit en kennis rond schadelijke polarisatie, gewelddadige radicalisering en extremisme bij jeugdprofessionals. • Verder versterken van de reeds bestaande inclusieve attitudes in het jeugdwerk en jeugdbeleid. • Verhoogde handelingsbekwaamheid bij het omgaan met signalen van schadelijke polarisatie en gewelddadige radicalisering. ○ Resultaten meten : • Evaluatie van het aangepaste aanbod. ○ Effecten meten: • Kwalitatieve bevragingen van jeugdprofessionals en casuservaringen binnen de sector.
Concrete evaluatie indicatoren:	
Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.	○ Aanpassing en uitbreiding van het bestaande vormingsaanbod. ○ Aantal deelnames aan het vernieuwde vormingsaanbod per jaar. ○ Aantal jeugdorganisaties dat het vernieuwde aanbod structureel integreert.
Middelen/budget:	
Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Voorziene budget	Nog te bekijken binnen de begroting.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.1.1.7 Actie: Het versterken van de werking van de LIVC R via gericht onderzoek naar effectiviteit en optimalisatie

Type preventie: Deze actie is gericht op universele, selectieve en geïndiceerde preventie .	
Trekkende minister(s):	Minister van Binnenlands Bestuur
Actie: Het gaat hier om een wetenschappelijk onderbouwde onderzoeksopdracht (12 maanden) waarin wordt nagegaan of de LIVC R effectief een positieve bijdrage heeft in de preventie van gewelddadige radicalisering en om te bekijken wat goed loopt en waar ruimte is voor bijsturing. Maar ook om mogelijke negatieve gevolgen van interventies op te sporen en te mitigeren. Het doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de factoren die de effectiviteit van de LIVC R beïnvloeden, met als doel concrete aanbevelingen voor de optimalisatie van de samenwerking, signalering en casusaanpak. Effectiviteit gaat hier over of de LIVC R werkt zoals bedoeld of de samenwerking en aanpak daadwerkelijk leiden tot betere vroeg signalering, passende hulp en een veiligere samenleving. De focus ligt zowel op wat de LIVC R doet (activiteit, proces) als wat het oplevert (resultaten, impact, ervaring van professionals) en de factoren die deze resultaten positief of negatief beïnvloeden.	
Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing</i>	○ Lancering van de overheidsopdracht. <u>(zomer 2025)</u> ○ Toekenning/Gunning van de overheidsopdracht. <u>(Eind 2025)</u> ○ Start uitvoering van het onderzoek. <u>(voorjaar 2026)</u> ○ Uitvoering met betrokkenheid van klankbordgroepen (o.a. lokale besturen, veiligheidspartners, preventiediensten, etc.) <u>(2026-2027);</u> ○ Oplevering van het eindrapport met concrete beleidsaanbevelingen voor het lokale en Vlaamse niveau. <u>(2027)</u>
Beoogde resultaten en effecten:	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Een eindrapport dat een antwoord biedt op de omschreven vragen vertrekkende vanuit een beschrijving van de huidige stand van zaken van de LIVC R werkingen in Vlaanderen. Het onderzoek moet de focus leggen op voldoende Vlaamse LIVC R's die verschillend zijn van aard en grootte. • Daarnaast bevat het eindrapport ook concrete wetenschappelijke onderbouwde aanbevelingen:

	▪ voor lokale besturen. ▪ over bestaande producten (zoals een afsprakenkader en gedeeld referentiekader, een evaluatietool voor de optimalisatie van de eigen LIVC R werking) met het oog op een mogelijke optimalisatie van de producten naar de toekomst toe. ▪ voor de ontwikkeling van nieuwe producten. ○ Beoogde effecten: • Optimalisatie van de huidige actieve LIVC R werkingen. • Vergroting van de betrokkenheid van welzijn, onderwijs, jeugd en lokale preventiepartners. • Re-activatie van slapende LIVC R werkingen. • Tijdige en kwaliteitsvolle reactie op casussen van gewelddadige radicalisering of gewelddadig extremisme. • Meer continuïteit en structuur, ook bij tijdelijk casusarme periodes. ○ Resultaten meten: • Oplevering van het onderzoeksrapport. • Terugkoppeling via de strategische meerjarenplannen en klankbordgroepen. ○ Effecten meten: • Via de tweejaarlijkse bevraging van lokale besturen. • Via feedback tijdens regionale overlegmomenten en de evaluatie van LIVC R functioneren/werking.
Concrete evaluatie indicatoren::	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Oplevering van het onderzoeksrapport. ○ Verslagen van de strategische meerjarenplanning met betrekking tot LIVC R werking. ○ Verslag van de bevraging van de lokale besturen over de impact en bruikbaarheid van de aanbevelingen.
Middelen/budget::	

Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.	Voor deze actie worden er bijkomende middelen voorzien.
Voorziene budget	140.000 euro
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.2 S.D. EFFECTIEVE OPVOLGING EN RECIDIVEPREVENTIE

3.2.1 O.D.: Opbouwen en verankering van kennis en expertise om tot een nog meer gespecialiseerde werking te komen

3.2.1.1 Actie: Verdere uitbouw van de gespecialiseerde werking voor geradicaliseerde justitiabelen binnen het Agentschap Justitie en Handhaving

Type preventie:	
Deze actie is gericht op geïndiceerde preventie .	
Trekkende minister(s):	Minister van Justitie & Handhaving
Actie:	
Sinds het einde van de vorige legislatuur beschikt het Agentschap Justitie en Handhaving over een gespecialiseerde cel radicalisering, belast met de opvolging van geradicaliseerde en extremismegevoelige justitiabelen. Door deze actie wordt de bestaande werking structureel verder uitgebouwd met aandacht voor expertiseversterking en interne kennisdeling. De focus ligt op een bredere kennis en expertiseopbouw van de cel radicalisering, hiervoor zal onder meer de hiertoe aangestelde externe partner ingeschakeld worden. Daarnaast zullen periodieke intervisiedagen worden georganiseerd, waarbij de interne cel radicalisering geanonimiseerde casussen aanlevert als leermateriaal. Ceapire zal tijdens deze sessies een kennisupdate rond actuele trends, inzichten en methodieken geven, gevolgd door een gezamenlijke casusanalyse. Dit versterkt de deskundigheid van de interne experts, formaliseert de wisselwerking met externe expert en verhoogt de praktijkrelevantie van de opgebouwde kennis. De cel radicalisering zal haar expertise vervolgens breder toegankelijk maken binnen AJH via een intern opleidingsaanbod. Dit zal zorgen voor een breder begrip van gewelddadige radicalisering en extremisme. Het kan zowel bijdragen aan het tijdig herkennen als het preventief handelen vanuit AJH.. Deze actie loopt doorheen de volledige looptijd van het actieplan. Permanente inzet op expertiseopbouw en kennisontwikkeling is immers absoluut noodzakelijk om de aanpak van gewelddadige radicalisering duurzaam te verankeren.	
Plan van aanpak:	
Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.	○ Verdere kennisopbouw experts radicalisering en psycholoog extremisme. (september 2025 – augustus 2029)

	○ Verankering van de cel radicalisering binnen het Agentschap Justitie & Handhaving. (januari 2026-augustus 2029) ○ Ontwikkeling en uitrol van een intern opleidingsaanbod met behulp van de externe expert ter zake. (september 2026 – augustus 2029)
Beoogde resultaten en effecten	
○ Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd? ○ Welke concrete effecten worden met de actie beoogd? ○ Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten? ○ Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?	○ Concrete resultaten: • Versterken van de expertise van gespecialiseerde justitieassistenten en de psycholoog extremisme. • Ontwikkeling en beschikbaarheid van een intern opleidingsaanbod gewelddadige radicalisering. ○ Beoogde effecten: • Verbreed inzicht inzake gewelddadige radicalisering bij de medewerkers van het Agentschap Justitie & Handhaving. • Verhoogde deskundigheid binnen de cel radicalisering. ○ Resultaten meten: • Aantal opleidingen gevolgd door experten radicalisering en psycholoog extremisme. • Formele beschikbaarheid van het interne opleidingsaanbod. ○ Effecten meten: • Deelnamegraad van de medewerkers van het AJH aan het interne opleidingsaanbod.
Concrete evaluatie indicatoren	
Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.	○ Aantal opleidingen gevolgd door experten radicalisering en psycholoog extremisme. ○ Beschikbaarheid en uitvoering van het interne opleidingsaanbod. Aantal personeelsleden van het AJH dat deelneemt aan het interne opleidingsaanbod/vormingstraject.
Middelen/budget:	
Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Voorziene budget	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Stand van zaken	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.2.2 O.D. : Gespecialiseerde begeleiding van (gewelddadig) geradicaliseerde justitiabelen

3.2.2.1 Actie: Structurele verankering van de optie tot het bekomen van externe individuele begeleidingstrajecten voor gewelddadig geradicaliseerde justitiabelen en uitvoering, evaluatie en optimalisatie van de samenwerking met externe experts radicalisering

Type preventie:	
Deze actie is gericht op geïndiceerde preventie .	
Trekkende minister(s):	Minister van Justitie & Handhaving
Actie:	
Het Agentschap Justitie & Handhaving (AJH) beschikt over een interne cel radicalisering die instaat voor de opvolging van justitiabelen met verhoogde risico-indicatoren. In bepaalde dossiers, waar een intensievere en nog meer gespecialiseerde aanpak noodzakelijk is, beschikt het AJH over de mogelijkheid om aanvullend een beroep te doen op een externe partner met bewezen expertise in radicalisering. Gezien de complexiteit van deze problematiek en de meerwaarde van gespecialiseerde externe expertise, wordt deze mogelijkheid structureel verankerd. Externe individuele begeleidingstrajecten bieden immers diepgaande, intensieve en op maat uitgewerkte ondersteuning, met als doel herval te voorkomen, disengagement te bevorderen en zo bij te dragen aan een veiligere samenleving. De samenwerking met deze externe partners wordt georganiseerd binnen het kader van een overheidsopdracht. Na de procedure in 2024 werd Ceapire geselecteerd als gespecialiseerde partner voor een periode van vier jaar. Deze samenwerking wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig geoptimaliseerd; bij afloop van de looptijd wordt een nieuwe overheidsopdracht uitgeschreven. De structurele verankering van deze mogelijkheid waarborgt dat AJH ook in de toekomst kan terugvallen op hooggespecialiseerde externe expertise voor de meest complexe casussen. Daarnaast wordt deze samenwerkingsmogelijkheid actief onder de aandacht gebracht van de magistratuur, zodat ook zij weten dat AJH deze optie kan inzetten voor de meest complexe dossiers en dat Ceapire als geselecteerde partner tot 2028 beschikbaar is.	
Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	○ Voortzetten van de samenwerking met de huidige externe partner binnen het kader van de bestaande raamovereenkomst met een jaarlijkse evaluatie van de werking en samenwerking en optimalisatie. (2025-2029) ○ Selectie en opvolging van dossiers waarbij externe begeleiding noodzakelijk is. (2025-2029) ○ Inschakeling van de externe partner voor het uitvoeren van individuele begeleidingstrajecten op maat. (2025-2029) ○ Communicatie aan de magistratuur over de samenwerking met deze externe partner in het kader van externe begeleiding bij specifieke dossiers. (2025-2029).

Beoogde resultaten en effecten:	
○ Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd? ○ Welke concrete effecten worden met de actie beoogd? ○ Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten? ○ Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?	○ Concrete resultaten: • Doeltreffend gebruik van externe expertise in dossiers waar een gespecialiseerde aanpak vereist is. • Uitvoering van kwalitatieve individuele begeleidingstrajecten door de externe partner. • Regelmatige evaluatie en optimalisatie van de samenwerking met de externe partner. ○ Beoogde effecten: • Vermindering van het risico op hervat (recidive) bij gewelddadig geradicaliseerde justitiabelen. • Versterking van de interne werking door aanvullende gespecialiseerde expertise. • Verbeterde afstemming met de magistratuur over beschikbare middelen en aanpak. ○ Metten resultaten: • Aantal afgesloten en uitgevoerde individuele begeleidingstrajecten door de externe partner. • Evaluatieverslagen van de jaarlijkse samenwerkingsevaluaties. • Registratie van doorverwijzingen naar externe begeleiding. ○ Metten effecten: • Analyse van het aandeel dossiers zonder hervat na externe begeleiding. • Feedback van magistratuur over de samenwerking en bekendheid met externe expertise. • Bevraging van de interne cel radicalisering over de impact van externe begeleiding op hun werking.
Concrete evaluatie indicatoren	
Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.	○ Uitvoering van de ondertekende raamovereenkomst met de externe gespecialiseerde partner. ○ Aantal uitgevoerde externe individuele begeleidingstrajecten. ○ Recidivebeperking bij betrokken justitiabelen. ○ Impact op de begeleiding door de externe experts radicalisering.

	○ Positieve evaluatie door de interne cel radicalisering van de toegevoegde waarde van deze externe begeleiding.
Middelen/budget:	
Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten. (Jaarlijks 174.900 euro).
Voorziene budget	Een mogelijke meerkost is afhankelijk van de mogelijke toename in het aantal begeleidingen waar tussenkomst van de externe partner nodig was.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.2.2.2 Actie: Een geïntegreerd werkingsmodel voor minderjarigen/ jongeren met een gewelddadige radicaliseringsproblematiek in de gemeenschapsinstellingen

Type preventie:	
Deze actie is gericht op selectieve preventie .	
Trekkende minister(s):	Minister van Justitie & Handhaving
Actie:	
In de gemeenschapsinstellingen verblijft een groeiend aantal jongeren die feiten hebben gepleegd met een link naar gewelddadige radicalisering of extremisme of die signalen hieromtrent vertonen voorafgaand aan of tijdens hun verblijf. Voor deze specifieke doelgroep ontbreekt vandaag een geïntegreerd werkingsmodel dat inzet op ideologisch disengagement en duurzame maatschappelijke re-integratie. Daarom ontwikkelt Vlaanderen een specifiek werkingsmodel voor minderjarigen/jongeren met een gewelddadige radicaliseringsproblematiek die in de gemeenschapsinstellingen verblijven, geïnspireerd op het bestaande model voor volwassen daders dat momenteel in de justitiehuzen reeds wordt toegepast. Deze methodiek wordt inhoudelijk herwerkt en aangepast aan de leefwereld van jongeren, met bijzondere aandacht voor pedagogische benadering, identiteitsontwikkeling, sociale binding, digitale leefwereld en intergenerationele ondersteuning. Om deze complexe dossiers doeltreffend aan te pakken, wordt er binnen de gemeenschapsinstellingen een geïntegreerd werkingsmodel ingevoerd waarbij onder meer wordt ingezet op: • Gespecialiseerde medewerkers: We zorgen voor de aanwezigheid van gespecialiseerde medewerkers/opvoeders binnen de gemeenschapsinstellingen die specifiek opgeleid zijn om ook radicaliseringsdossiers te kunnen opvolgen.	

- Multidisciplinaire samenwerking: Deze complexe problematiek vereist een multidisciplinaire samenwerking. Er wordt ingezet op een verregaande samenwerking tussen de gemeenschapsinstellingen onderling. Deze wordt aangevuld met de expertise van gespecialiseerde externe partners om individuele trajecten op maat te kunnen uitwerken.
- Verplichte signalering en afstemming: Zodra een jongere met een gewelddadige radicaliseringsproblematiek in een gemeenschapsinstelling wordt opgenomen of er tijdens het verblijf in de gemeenschapsinstelling een gewelddadige radicaliseringsproblematiek opgemerkt wordt, wordt dit in eerste instantie gemeld aan de Information Officer. Deze toetst vervolgens af of bespreking of opvolging het best gebeurt binnen de LTF en/of de LIVC R. Daarnaast wordt een controle in de GGB T.E.R. uitgevoerd. Bij een positieve hit kan conform de Wet GGB T.E.R. een dreigingsevaluatie bij het OCAD worden opgevraagd.
- Structurele samenwerking met het OCAD: Deze samenwerking wordt gebaseerd op het bestaande protocol en wordt waar nodig aangevuld met interne richtlijnen.
- Nauwe aansluiting bij de aanpak die momenteel in de justitiehuisen reeds wordt gehanteerd, met de nodige aanpassingen aan de leefwereld en noden van minderjarigen.

De aanpak richt zich niet op één uniform begeleidingstraject, maar op een flexibel en op maat inzetbaar werkingsmodel waarin de gespecialiseerde medewerker van de gemeenschapsinstelling de regie houdt maar waar nodig ook een beroep kan gedaan worden op externe gespecialiseerde partners.

Plan van aanpak	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	○ Ontwikkeling en formalisering van een Vlaams geïntegreerd werkingsmodel voor minderjarigen in de gemeenschapsinstellingen met een gewelddadige radicaliseringsproblematiek gestoeld op het volwassenenmodel van de justitiehuisen. <u>(Q2-Q4 2026)</u> ○ Vorming en inzet van gespecialiseerde begeleiders binnen de gemeenschapsinstellingen. <u>(Vanaf Q1 2027)</u> ○ Uitwerken en implementeren van een uniforme meld- en checkprocedure waarbij signalen eerst via de Information Officer verlopen en waarin de controle GGB T.E.R. en eventuele opvraging OCAD-dreigingsevaluatie zijn opgenomen. <u>(Vanaf Q1 2027)</u> ○ Casusgerichte samenwerking tussen justitieassistenten, onderwijs, Opgroeien en de lokale veiligheidspartners. <u>(2025-2029)</u> ○ Nazorgtraject bij uitstroom: opvolging via de justitiehuisen en de LIVC R waar gepast. <u>(2025-2029)</u>
Beoogde resultaten en effecten:	

○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Beoogde resultaten: • Een geïntegreerd werkingsmodel voor de opvolging van gewelddadige radicaliseringsdossiers binnen de gemeenschapsinstellingen. • Gespecialiseerde trainingstrajecten voor begeleiders in de gemeenschapsinstellingen zodat zij deze dossiers casusgericht kunnen coördineren. • Structurele samenwerking en informatiedeling met het OCAD en de LIVC R. • Een consistente toepassing van de meld- en checkprocedure zodat alle actoren tijdig beschikken over de nodige informatie. ○ Beoogde effecten: • Verhoogde weerbaarheid van jongeren tegen extremistische invloeden. • Gecoördineerde aanpak van gewelddadige radicaliseringsdossiers binnen de gemeenschapsinstellingen. • Betere maatschappelijk re-integratie na uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen. • Verminderd risico op recidive of aansluiting bij extremistische netwerken. ○ Resultaten meten: • Aantal jongeren met gewelddadige radicaliseringscomponent in opvolging via het werkingsmodel. • Deelnamegraad aan vormingen en casusoverleg. • Rapportering door instellingen en begeleiders aan de LIVC R en het OCAD. • Rapportering door de gespecialiseerde medewerkers aangaande de werking van dit werkingsmodel en de samenwerking met externe partners. ○ Effecten meten: • Heropnamecijfers binnen 12 maanden na begeleidingstraject. • School- of werkinschakeling 6 maanden na uitstroom. • Bevraging begeleiders en jongeren over gedragsverandering.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Aantal jongeren in begeleidingstrajecten met gewelddadige radicaliseringscomponent. ○ Aantal opgeleide begeleiders binnen de gemeenschapsinstellingen. ○ Aantal opgestarte nazorgtrajecten bij de justitiehuizen na uitstroom.

	○ Aantal meldingen via de Information Officer en frequentie van doorverwijzingen naar LTF, LIRC R of OCAD.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Voorziene budget:	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.2.2.3 Actie: integrale begeleiding en maatschappelijke re-integratie van minderjarige terugkeerders

Type preventie:	
Deze actie is gericht op selectieve preventie .	
Trekkende minister(s):	Minister van Welzijn Minister van Integratie en Inburgering Minister van Onderwijs
Actie:	
Veel minderjarige terugkeerders uit conflictgebieden hebben tijdens hun verblijf traumatische ervaringen opgedaan, zijn blootgesteld aan extremistische ideologieën en vinden vaak geen aansluiting meer bij het regulier onderwijsaanbod of het reguliere jeugdzorgsysteem. Zonder gerichte begeleiding lopen deze jongeren een groot risico op sociale vervreemding en verdere gewelddadige radicalisering. Deze actie voorziet daarom vanaf het moment dat ze in België aankomen in een integraal gecoördineerd begeleidingstraject dat focust op sociale re-integratie, onderwijs en scholing, psychologische en sociaal-emotionele ondersteuning, en versterking van weerbaarheid tegen extremistische ideologieën. Zo wordt hun veilige maatschappelijke re-integratie gewaarborgd en wordt voorkomen dat eerdere radicaliseringsinvloeden ongebreideld doorwerken.	
Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	○ Veiligheids- en risicobeoordeling: Een grondige beoordeling van veiligheidsrisico's en radicaliseringsgraad bij aankomst wordt uitgevoerd door het OCAD. Op verzoek van Jeugdrechter of Parket vervult Opgroeien hierbij een ondersteunende rol, bijvoorbeeld door de inschatting van noden op vlak van zorg en begeleiding te maken.

	○ Individuele begeleidingstrajecten: Op maat gemaakte trajecten inclusief psychologische ondersteuning, sociaal-emotionele begeleiding, onderwijs en vaardigheidstrainingen. ○ Onderwijs en sociale integratie: Samenwerking met scholen, CLB's en lokale vrijetijdsorganisaties voor aansluiting bij onderwijs en (online) sociale activiteiten. ○ Monitoring en evaluatie: Continue opvolging van trajecten met regelmatige evaluaties en bijsturing waar nodig.
Beoogde resultaten en effecten:	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Versterkte veiligheid en adequate monitoring van minderjarige terugkeerders. • Effectieve maatschappelijke re-integratie en onderwijsdeelname. • Vermindering van risico's op verdere gewelddadige radicalisering. • Verhoogde competentie van Agentschap Opgroeien, scholen en (boven)-lokale partners in begeleiding. ○ Beoogde effecten: • Voortgang in sociaal-emotionele, educatieve en maatschappelijke integratie van minderjarige terugkeerders. • Vermindering van radicaliseringsindicatoren bij minderjarige terugkeerders. ○ Resultaten meten: • Aantal jongeren van het aantal minderjarige terugkeerders dat deelneemt aan begeleidingstrajecten. • Aantal individuele trajectplannen voor deze minderjarige terugkeerders dat daadwerkelijk is uitgevoerd. • Deelname van deze jongeren aan onderwijs en sociale activiteiten, gemeten via registratie en aanwezigheid. ○ Effecten meten: • Afname van radicaliseringsindicatoren bij minderjarige terugkeerders. • Aantal minderjarige terugkeerders dat na 6 en 12 maanden succesvol is aangesloten bij onderwijs en sociale activiteiten. • Tevredenheid van betrokken partners over de begeleidingstrajecten.

Concrete evaluatie indicatoren:	
Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.	○ Deelnamecijfers minderjarige terugkeerders en trajectuitvoering. ○ Monitoring radicaliseringsindicatoren.
Middelen/budget:	
Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Voorziene budget	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.2.2.4 Actie: Verdere optimalisatie van de seiningsprocedure en periodieke doorlichting van ET-dossiers met een focus op dossiers inzake gewelddadige radicalisering

Type preventie:	
Deze actie is gericht op selectieve preventie .	
Trekkende minister(s):	Minister van Justitie & Handhaving
Actie:	
Doorheen de afgelopen jaren heeft het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht (verder VCET) maar liefst 134 mandaten opgevolgd die betrekking hadden op gewelddadige radicalisering, extremisme of terrorisme. Dagelijks worden deze profielen onder elektronisch toezicht gemonitord, waarvan 40% verdachten in voorlopige hechtenis en 60% veroordeelden in strafuitvoering. Om deze mandaten zo goed als mogelijk te blijven opvolgen en risico's tijdig te kunnen blijven signaleren, wordt de seiningsprocedure voor dossiers onder elektronisch toezicht (verder ET-dossiers) verder geoptimaliseerd en voert de cel radicalisering minstens elke zes maanden een doorlichting uit van deze dossiers. De optimalisatie van de seiningsprocedure omvat onder meer een snellere reactie op een overtreding met een mogelijke seining tot gevolg, de verdere versterking van de rol van VCET-justitieassistenten door dossieranalyses, gespreksvoering en structureel overleg met de Coördinator Radicalisering. Gelet op de specifieke rol van de medewerkers mobiele eenheid als zijnde de extra ogen en oren op het terrein, zal er een voorafgaandelijk overleg plaatsvinden met het OCAD om te bepalen of deze medewerkers in het kader van deze actie een rol van betekenis kunnen hebben. Alle acties in het kader van deze optimalisatie zullen steeds voorafgaandelijk worden afgestemd met het OCAD en er wordt verder ingezet op het structureel overleg tussen het VCET, de Justitiehuisen en het OCAD waardoor de continuïteit en uniformiteit in de opvolging wordt verzekerd.	
Plan van aanpak:	

<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	○ Verdere optimalisering van de seiningsprocedure bij ET- dossiers met onder meer een focus op inbreuken bij dossiers met een gewelddadige radicaliseringsproblematiek. (september 2025 – oktober 2025) ○ Afstemming met de Franstalige gemeenschap (DSE), de justitiële partners en politiediensten. (september 2025 – oktober 2025) ○ Verdere aanpassing en implementatie van de geoptimaliseerde seiningsprocedure. (november 2025- december 2026) ○ Evaluatie van de vernieuwde seiningsprocedure en eventuele bijsturing. (januari 2027 – juli 2027)
Beoogde resultaten en effecten:	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	• Concrete resultaten: Een geoptimaliseerde seiningsprocedure voor alle ET-dossiers met o.a. een focus op dossiers inzake gewelddadige radicalisering. • Verdere uitbreiding van seinen bij dossiers inzake radicalisering en extremisme (Radex-dossiers) (met systematische tussenkomst van CIC en politie). • Een nog meer up-to-date overzicht van alle ET-dossiers met o.a. een focus op dossiers inzake gewelddadige radicalisering. • Verbeterde afstemming en informatie-uitwisseling tussen het VCET, de justitiehuisen, het OCAD en andere relevante partners. ○ Beoogde effecten: • Nog snellere signalering en opvolging van risicogedrag bij geradicaliseerde justitiabelen. • Continuïteit in structureel overleg en kennisdeling. ○ Meting resultaten: Feedback- en evaluatiemomenten na invoering van de geoptimaliseerde seiningsprocedure. ○ Meting effecten: • Tijdsopname tussen de vaststelling van een inbreuk en het nemen van maatregelen. • Bevraging van betrokken actoren over effectiviteit van de geoptimaliseerde seiningsprocedure.
Concrete evaluatie indicatoren:	

Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.	○ Gemiddelde tijd tussen een inbreuk en opvolging voor én na de nieuwe seiningsprocedure. ○ Aantal incidenten of escalaties binnen de doelgroep van gewelddadig geradicaliseerden onder ET (indien de gegevens beschikbaar zijn). ○ Tevredenheid van betrokken actoren op basis van een korte bevraging of evaluatie.
Middelen/budget:	
Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Voorziene budget	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.2.2.5 Actie: Optimalisatie van gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg voor gewelddadig geradicaliseerde gedetineerden met een geestelijke gezondheidsproblematiek in samenwerking met alle relevante Vlaamse en federale actoren

Type preventie:	
Deze actie is gericht op geïndiceerde preventie .	
Trekkende minister(s):	Minister van Welzijn
Actie:	
In onze Vlaamse gevangenissen verblijven er op regelmatige basis gewelddadig geradicaliseerde personen in detentie met een complexe geestelijke gezondheidsproblematiek. Dergelijke problematieken kunnen het risico op (verdere) radicalisering tijdens en na detentie verhogen. Deze actie richt zich op het versterken van multidisciplinaire behandeling en opvolging van deze doelgroep, gekoppeld aan een geoptimaliseerde informatie-uitwisseling via zowel het lokaal casusoverleg (LIVC R) als de toekomstige penitentiaire integrale veiligheidscellen (PIVC-R). Drie CGG's zullen enerzijds verder prioritair inzetten op de begeleiding en behandeling van gewelddadig geradicaliseerde personen in detentie met een geestelijke gezondheidsproblematiek in de gevangenissen waar deze doelgroep zich voornamelijk bevindt. Deze nauwe samenwerking met de disengagementconsulenten van het CAW Limburg en de betrokken justitiehuizen, de gevangenisdirecties en de PSD (Psycho-sociale diensten). Anderzijds zullen ze meer prioritair ingaan op de verdere begeleiding en behandeling van deze doelgroep binnen hun post-penitentiaire werking. Daarnaast wordt er op administratief niveau structureel samengewerkt met het federale niveau en Nationale Werkgroep Psychische Problematiek om: • Afspraken te maken rond de nazorg, de coördinatie en het aanbod voor gewelddadig geradicaliseerde gedetineerden met een geestelijke gezondheidsproblematiek die vrijkomen.	

- Afspraken te maken rond het delen van gegevens die voortkomen uit de risicotaxatie doorheen de hele keten zodat alle behandelaars, tijdig relevant gegevens ontvangen en kunnen bijdragen aan mogelijke disengagementtrajecten.

De actie omvat ook expertisedeling en waar nodig methodische ondersteuning aan forensische teams van andere CGG's, bij de behandeling en begeleiding van geradicaliseerde personen in detentie met het oog op een uniforme en multidisciplinaire aanpak. Informatie-uitwisseling en casusoverleg gebeuren via LIVC R en PIVC-R, zodat alle partners tijdig en volledig over relevante gegevens beschikken.

Concreet omvat deze actie:

- Realisatie van prioritaire behandeltrajecten door drie CGG's, tijdens en na detentie.
- Formele samenwerkingsafspraken op administratief niveau met het federale niveau en Nationale Werkgroep Psychische Problematiek rond nazorg.
- Coördinatie en het voorzien in capaciteit (zowel ambulant als residentieel) voor gewelddadig geradicaliseerde personen in detentie met een geestelijke gezondheidsproblematiek.
- Structurele deelname aan LIVC R en PIVC-R met systematische risicotaxatie en gegevensdeling.
- Nauwe samenwerking tussen de CGG en het CAW Limburg en uitbreiding.
- Toegenomen bewustzijn en kennis inzake radicalisering en extremisme bij de medewerkers van de CGG door opleiding, intervisie en methodische ondersteuning.

Plan van aanpak:	
Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.	○ Sensibilisering van CGG, CAW's en andere partners over de PICV-R/LICV-R-werking en deelname eraan. <u>(september 2025 -september 2026)</u> ○ Evaluatie van de bijdrage van de CGG aan het overleg, de disengagementtrajecten inclusief de nazorg. ○ Realiseren van prioritaire behandeltrajecten voor gewelddadig geradicaliseerde personen met geestelijke gezondheidsproblematiek. ○ Het opstellen of actualiseren van formele samenwerkingsovereenkomsten tussen de betrokken CGG's, de justitiehuisen en de gevangenen. ○ Het opstellen van samenwerkingsafspraken op administratief niveau (met de Nationale Werkgroep Psychische problematieken) rond nazorg. (ambulant en residentieel) voor geradicaliseerde gedetineerden met een geestelijke gezondheidsproblematiek. ○ De invoering van afspraken over risicotaxatie en gegevensdeling doorheende hele keten inclusief disengagementtrajecten.
Beoogde effecten en resultaten:	
○ Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?	○ Concrete resultaten:

○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	• Langdurige behandeltrajecten voor gewelddadig geradicaliseerde personen in detentie met continuïteit na detentie. • Een grotere betrokkenheid en verhoogde deelname van de CGG bij de LIVC R (en PIVC-R) (mee te nemen in algemene evaluatie LIVC R). • Concrete, formele afspraken op het administratieve niveau met het federale niveau en de Nationale Werkgroep Psychische Problematiek inzake nazorg en risicotaxatie. ○ Concrete effecten: • Realiseren van een sluitende keten aan hulpverlening voor gewelddadig geradicaliseerde personen in detentie met een geestelijke gezondheidsproblematiek gericht op het beheersen van de radicaliseringsproblematiek en waar mogelijk, het tot stand brengen van disengagement op individueel niveau. • Realiseren van een multidisciplinaire aanpak van gewelddadig geradicaliseerde personen in detentie zodat de achterliggende problematieken tijdig kunnen behandeld worden en de behandeling ook na detentie kan verdergezet worden. • Disengagement van gewelddadig geradicaliseerde personen met een geestelijke gezondheidsproblematiek en dit zowel tijdens hun detentie als nadien. • Verdere professionalisering (o.a. door het verbreden van kennis over gewelddadige radicalisering, het verminderen van handelingsverlegenheid ten aanzien van deze doelgroep) van de forensische teams binnen de CGG voor de behandeling en begeleiding van gewelddadig geradicaliseerde personen in detentie met een geestelijke gezondheidsproblematiek. • Toegenomen bewustzijn en kennis inzake radicalisering en extremisme bij de medewerkers van de CGG. • Werken naar een sluitende zorgketen voor gewelddadig geradicaliseerde personen in detentie met een geestelijke gezondheidsproblematiek. ○ Resultaten meten: • Via structurele verslaggeving en monitoring van de onderstaande indicatoren door de CGG. • Overzicht van formele samenwerkingsafspraken met federale partners.
--	---

	○ Effecten meten: • Via structurele verslaggeving en monitoring van de onderstaande indicatoren door de CGG. • Beoordeling door partners over de samenwerking en informatie-uitwisseling (via jaarlijkse enquête).
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Aantal meldingen en een overzicht van de verwijzers. ○ Aantal gespecialiseerde behandeltrajecten van gewelddadig geradicaliseerde personen in detentie met een geestelijke gezondheidsproblematiek. ○ Het aantal post-penitentiaire opvolgingstrajecten voor gewelddadig geradicaliseerde personen. ○ Overzicht van de uitgevoerde expertise bevorderende activiteiten.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	De actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten
<i>Voorziene budget</i>	De actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.2.2.6 Actie: Verderzetting en optimalisatie van de psychosociale begeleiding door het CAW Limburg – consulenten radicalisering- tijdens detentie

Type preventie:	
Deze actie is gericht op geïndiceerde preventie .	
Trekkende minister(s):	Minister van Welzijn
Actie:	
Om te blijven inzetten op de succesvolle aanpak van radicalisering binnen alle Vlaamse en Brusselse gevangenis, zetten we verder in op het aanbieden van psychosociale begeleiding aan gewelddadig geradicaliseerde gedetineerden met het oog op het realiseren van disengagement op individueel niveau door de consulenten radicalisering van het CAW Limburg. Door het blijven aanbieden van disengagementstrajecten/begeleidingstrajecten wordt er gefocust op gedragsverandering en het afzien van gewelddadige extremistische handelingen, om zo herescalatie en recidive te voorkomen. De consulenten van het CAW Limburg zullen individuele trajecten met gewelddadig geradicaliseerde gedetineerden blijven uitvoeren en dit in nauwe samenwerking met andere partners zoals o.a. de CGG, de justitiehuis en de penitentiaire instellingen. CAW Limburg neemt als referentie- CAW een coachende rol op ten aanzien van andere	

CAW inzake de begeleiding van personen met een extremistische/radicaliseringsproblematiek. CAW Limburg organiseert daartoe informatie- en afstemmingsoverleg met de andere CAW.

Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	Fase 1: Versterking van de structurele samenwerking en afstemming (2026 - 2029): • Afspraken over informatiedeling, casusoverleg en consultatie bij risicodossiers. • Via de expertengroep Dader-Slachtofferschap nodigen ze per provincie 2 vertegenwoordigers (binnen-buiten detentie) per CAW uit, minimaal 1 keer per jaar. • Ontwikkeling en implementatie van een opleidingstraject voor ambulante begeleiding van deze doelgroep binnen de reguliere werking van CAW. Fase 2: Verderzetten van individuele begeleidingstrajecten tijdens detentie (september 2025- 2029): • Opstart, voortzetting en afronding van disengagementtrajecten gedetineerden met gewelddadige radicaliseringsproblematiek. • Verdere integratie van methodieken gericht op gedragsverandering, zelfreflectie en sociaal herstel. Fase 3: Monitoring en terugkoppeling (2026-2029): • Periodiek overleg met CAW Limburg over de werking van het consulenteenteam.
Beoogde resultaten en effecten:	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Aantal individuele begeleidingstrajecten voor gedetineerden met een gewelddadige radicaliseringsproblematiek opgevolgd door het CAW-Limburg. • Borgen van kwaliteitsvolle en naadloze overgang van detentietrajecten naar begeleidingsaanbod van het CAW buiten detentie. ○ Beoogde effecten: • Realisatie van disengagement van gewelddadig geradicaliseerde personen.

	• Preventie van verdere radicalisering of gewelddadige escalatie tijdens en na detentie. • Komen tot een meer actieve deelname van CAW aan LIVC R wanneer aangewezen. ○ Resultaten meten: • Regelmatige monitoring van de resultaten door rapportage van het CAW Limburg. ○ Effecten meten: • Op basis van o.a. opvolging van het aantal cliënten die nog vermeld zouden worden op de GGB T.E.R. en hun trajectverloop.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Aantal actieve begeleidingstrajecten/disengamentstrajecten per jaar.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Stand van zaken	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.2.3 O.D.: Optimaliseren van de informatiedeling ter ondersteuning van een geïntegreerde aanpak van gewelddadige radicalisering.

3.2.3.1 Actie: Implementatie van het protocol gegevensdeling tussen het OCAD en het Agentschap Opgroeien

Type preventie:	
Deze actie is gericht op geïndiceerde preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Welzijn
Actie:	
Het agentschap Opgroeien heeft samen met het OCAD een protocol uitgewerkt en ondertekend dat toelaat om op beveiligde en juridisch onderbouwde wijze gegevens uit te wisselen over minderjarigen die door het OCAD als een potentieel maatschappelijk veiligheidsrisico worden beschouwd. Het protocol verduidelijkt	

de voorwaarden, finaliteit en doelgroepen van de gegevensdeling en werd in 2025 formeel bekrachtigd. In uitvoering van dit protocol zal het Agentschap Opgroeien een maandelijkse gegevensuitwisseling organiseren en optimaliseren, met als doel de hulpverlening en gerechtelijke opvolging beter af te stemmen op de specifieke risico's van gewelddadig geradicaliseerde minderjarigen.

Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	Fase 1: Interne implementatie (lopend sinds 2^e kwartaal 2025) - Ontwikkeling en operationalisering van een interne procesflow bij het Agentschap Opgroeien m.b.t. gegevensdeling over gewelddadig geradicaliseerde minderjarigen. Fase 2: Operationele uitvoering (Q2 2025) - Maandelijkse uitwisseling gegevens inzake gewelddadig geradicaliseerde minderjarigen. Analyse van signalen en aftoetsing met lopende hulpverleningsdossiers binnen de GGB TER. Coördinatie met lokale jeugdhulpactoren en opvolging in lopende trajecten. Fase 3: Monitoring en bijsturing (Q3 2025) - Periodieke evaluatie van de praktische werkbaarheid van de gegevensdeling. - Waar nodig op basis van de resultaten van deze evaluatie, bijsturen van de interne processen en afspraken.
Beoogde resultaten en effecten:	
<i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	Concrete resultaten: - Het agentschap Opgroeien kan de GGB T.E.R. raadplegen en weet dus welke personen prioritair opgevolgd worden vanuit de GGB T.E.R. - Het Agentschap Opgroeien beschikt over een werkbare procesflow voor de opvolging van signalen van gewelddadige radicalisering bij minderjarigen. - Jeugdhulpverleners krijgen gerichte informatie over mogelijke gewelddadige radicaliseringssignalen bij jongeren. Beoogde effecten:

	• Gepaste, tijdige en proportionele hulpverlening aan minderjarigen met een gewelddadig radicaliseringsrisico. • Beter geïnformeerde beslissingen over jeugdbescherming en gerechtelijke maatregelen die mogelijks aangepast kunnen worden op basis van de verkregen informatie. • Preventie van escalatie en verdere radicalisering door vroegtijdige interventie. ○ Resultaten meten resultaten: • Het Agentschap Opgroeien informeert het OCAD maandelijks over de lopende hulpverlening aan minderjarigen die voorkomen in de GGB TER. ○ Effecten meten : • De minderjarige krijgt een hulptraject op maat, waarbij rekening wordt gehouden met de verontrusting inzake gewelddadige radicalisering.
Concrete evaluatie indicatoren	
Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.	○ Binnen het Agentschap Opgroeien is er een interne procesflow operationeel vanaf 2026. ○ Aantal maandelijks gegevensuitwisselingen (per kwartaal gerapporteerd). ○ Aantal casussen waarbij gedeelde informatie leidde tot aangepaste hulpverlening. ○ Feedback van jeugdhulpverleners op het terrein over de bruikbaarheid van de signalen (via bevraging).
Middelen/budget:	
Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Voorziene budget	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.3 S.D. BESTRIJDEN VAN FACTOREN DIE LEIDEN TOT GEWELDDADIGE RADICALISERING EN EXTREMISME

3.3.1 O.D. : Inzetten op de ondersteuning van jongeren

3.3.1.1 Actie: Ondersteuning van het netwerk rondom kinderen en jongeren in het tegengaan van gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie

Type preventie:	
Deze actie is gericht op universele preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Jeugd
Actie:	
Om kinderen en jongeren weerbaarder te maken tegen schadelijke polarisatie, gewelddadige radicalisering en extremisme, is een goed ondersteunend en betrokken netwerk van cruciaal belang. Deze actie beoogt de versterking van het netwerk rondom kinderen en jongeren, bestaande uit zowel ouders, familie, opvoeders, leerkrachten, jeugdwerkers, welzijnswerkers en andere vrijwillige of professionele intermediairen. Het netwerk wordt versterkt door kennis en vaardigheden uit te breiden zodat deze actoren beter kunnen inspelen op signalen van onrust, schadelijke polarisatie, gewelddadige radicalisering en extremisme en weten waar ze terecht kunnen voor verdere hulp, ondersteuning en informatie. Concreet wordt in samenspraak met experts uit de verschillende sectoren nagegaan in welke mate het huidige ondersteuningsaanbod volstaat, waar er hiaten zijn, waar er sprake is van overlapping die tot onduidelijkheid kan leiden en welke instrumenten versterkt, vereenvoudigd en verduidelijkt kunnen worden. Er wordt gedifferentieerd ondersteuning aangeboden per profiel (professioneel, vrijwilliger, familie, ...) en er worden specifieke tools en trainingen ontwikkeld voor intermediairen, met focus op: • Verbindende communicatie; • Het herkennen van risicosignalen; • Professionele en gerichte doorverwijzing.	
Plan van aanpak:	
Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.	○ Analyse van het bestaande aanbod en inventarisatie van hiaten en overlappingen. <u>(Q4 2025 - Q1 2026)</u> ○ Ontwikkeling en verbetering van tools, trainingen en ondersteuningsinstrumenten per doelgroep. <u>(Q2 2026– Q1 2027)</u>

	○ Implementatie van het vernieuwde aanbod, opname in reguliere ondersteuningstrajecten. <u>(vanaf Q2 2027)</u> ○ Evaluatie van effectiviteit en gebruik van het aanbod en bijsturing waar nodig. <u>(2026-2029)</u>
Beoogde resultaten en effecten::	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Een aangevuld, uitgebreid en gedifferentieerd ondersteuningsaanbod per profiel binnen het ondersteuningsnetwerk van minderjarigen en jongeren. • Verhoogde zichtbaarheid van waar men terecht kan voor hulp, ondersteuning, informatie en verdere vorming. • Ontwikkeling van nieuwe tools, handleidingen en trainingsmodules voor intermediairen. ○ Beoogde effecten: • Verminderde handelingsverlegenheid bij ouders, begeleiders en andere intermediairen. • Verhoogde veerkracht binnen het netwerk rond de jongeren. • Betere bekendheid van het aanbod met als gevolg sterkere signalering, preventie en vroegtijdige doorverwijzing. • Betere samenwerking tussen de verschillende actoren in het netwerk. ○ Resultaten meten: • Evaluatie van de aanpassingen in het aanbod via bevraging van de verschillende actoren in het netwerk. ○ Effecten meten: • Feedback vanuit praktijkervaringen bij ouders, leerkrachten, jeugdwerkers en andere intermediairen. • Via voor- en nametingen van kennis- en attitudeverschuivingen bij de betrokken actoren van het netwerk.

Concrete evaluatie indicatoren	
Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.	○ Aantal ontwikkelde tools, handleidingen en instrumenten (indien na studie blijkt dat deze nog niet voorhanden zouden zijn). ○ Positieve evaluatie in handelingsbekwaamheid en signaliseringscapaciteit bij het bredere netwerk. ○ Aantal intermediairen bereikt via vorming en/of sensibilisering.
Middelen/budget:	
Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Voorziene budget	Nog te bekijken binnen de begroting.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.3.2 O.D. : Aanpak desinformatie en online gewelddadige radicalisering en extremisme

3.3.2.1 Actie: Versterken van kritische informatievaardigheden, interlevensbeschouwelijke competenties en democratische vaardigheden bij burgers maar met een focus op kinderen en (kwetsbare) jongeren, inclusief het inzetten op weerbaarheid tegen desinformatie en extremistische boodschappen

Type preventie:	
Deze actie is gericht op universele preventie	
Trekkende minister(s):	Minder van Media Minister van Onderwijs Minister van Welzijn
Actie:	
Burgers en in het bijzonder onze kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare situatie worden de laatste jaren op steeds jongere leeftijd intensief geconfronteerd met een overvloed aan informatie via sociale media en andere digitale kanalen. Ze komen daarbij in aanraking met desinformatie, complotdenken, extremistische boodschappen etc. en dit vaak op een manier die hun kritisch vermogen en welzijn onder druk zet. Dit kan leiden tot onbegrip, conflicten, een algehele verminderde weerbaarheid en soms tot gewelddadige radicalisering. Dit is een fenomeen dat niet kan worden teruggedraaid: sociale media zijn nu eenmaal een integraal deel geworden van onze leefwereld en zullen een centrale rol blijven spelen.	

Het is daarom absoluut noodzakelijk om zowel aan volwassenen maar zeker ook aan jongeren en kinderen richting te bieden en hen te leren hoe ze op een verantwoorde, kritische en veilige manier met deze informatiestromen kunnen omgaan. We betrekken kinderen en jongeren zoveel als mogelijk bij de uitwerking.

Deze actie richt zich op het:

- Een gedeelde kennisbasis over de samenleving, geschiedenis, ... via op kennis gebaseerde onderwijsdoelen (minimumdoelen) die alle jongeren moeten leren. Kennis is de basis om kritisch te kunnen denken en werkt preventief. Een gedeelde kennisbasis zal organisaties ondersteunen in de dialoog over de informatiestromen.
- Bieden van toegang tot betrouwbare en kwalitatieve informatie op maat van kinderen, (kwetsbare) jongeren en burgers.
- Versterken van de kritische informatievaardigheden en weerbaarheid van jongeren tegen desinformatie, complotdenken en extremistische boodschappen, door onder meer in te zetten op mediawijsheid en burgerschapseducatie.
- Binnen de toekomstige hervorming van de levensbeschouwelijke vakken bekijken of er kan ingezet worden op het ontwikkelen van interlevensbeschouwelijke competenties en democratische vaardigheden, zodat jongeren respectvol en kritisch leren omgaan met diversiteit en maatschappelijke discussies.

Plan van aanpak:	
Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.	Fase 1: ○ Analyse van het huidige informatieaanbod en kanalen; identificatie van lacunes, aandachtspunten en kansrijke vindplaatsen voor kwetsbare doelgroepen. (2026) Fase 2: ○ Ondersteunen van partners, specifiek binnen het onderwijs, bij het aanpassen en gebruiken van educatieve modules, online lesmateriaal, praktijkgerichte tools en interactieve oefeningen voor kinderen, (kwetsbare) jongeren en burgers. (2027-2028) Fase 3: ○ Vorming van bewustwordingscampagnes en vindplaatsgerichte initiatieven in scholen en lokale gemeenschappen. (2027-2028)
Beoogde effecten en resultaten:	
○ Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd? ○ Welke effecten worden met de actie beoogd? ○ Hoe zullen deze resultaten worden gemeten? ○ Hoe zullen de effecten worden gemeten?	○ Concrete resultaten: • Verdieping van het informatieaanbod op maat van kinderen, jongeren en volwassenen. • Toegang tot een meer betrouwbaar en kwalitatief informatieaanbod. • Bestaande educatieve modules en interactieve tools verder updaten en beschikbaar stellen en houden voor alle scholen, kinderen, jongeren en beschikbaar stellen voor burgers.

	○ Beoogde effecten: • Burgers en jongeren ontwikkelen kritische informatievaardigheden en interlevensbeschouwelijke competenties. • Verhoogde weerbaarheid tegen desinformatie, complotdenken en extremistische boodschappen. • Meer respectvolle en inclusieve omgang met diversiteit en maatschappelijke discussies. ○ Resultaten meten • Gebruik van digitale lesmaterialen en informatiekkanalen. ○ Effecten meten • Effecten worden gemeten door aan te sluiten bij bestaande onderzoeken en databronnen, zodat veranderingen in begrip, respect, kritische omgang met informatie en weerbaarheid van kinderen, jongeren en burgers in kaart kunnen worden gebracht.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Bestaande onderzoeken en databronnen die gebruikt worden voor evaluatie. ○ Kwalitatieve feedback uit bestaande evaluaties over verbetering in kritische vaardigheden, mediawijsheid en burgerschapseducatie.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten
<i>Voorziene budget</i>	Nog te bekijken binnen de begroting.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.3.2.2 Actie: Aandacht voor desinformatie in het mediawijsheidsbeleid

Type preventie:	
Deze actie is gericht op universele preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Media
Actie:	
In een samenleving waar digitale media en platformen de belangrijkste toegangspoort zijn geworden tot informatie, vormt desinformatie een toenemende bedreiging voor online gewelddadige radicalisering (bv. verspreiding complottheorieën, extremisme, toxische mannelijkheid, etc.). Vanuit het mediawijsheidsbeleid wordt daarom een gelaagde aanpak voor de bestrijding van desinformatie nagestreefd, met aandacht voor structurele weerbaarheid via o.a. nieuwsgelletterdheid, kritische reflectie versterking van lokale kwaliteitsmedia en onderzoeksjournalistiek. In 2025 wordt een Vlaams actieplan digitale en mediawijsheid opgesteld dat gedragen wordt door de betrokken beleidsdomeinen en sectorale partners. Het plan beoogt een breed begrippenkader en beleidskader voor digitale en mediawijsheid, met acties die inspelen op desinformatie als maatschappelijk probleem. Bestaande initiatieven zoals het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid wordt verder verankerd en geïntegreerd in het actieplan.	
Plan van aanpak:	
Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.	Fase 1: Opmaak van het actieplan digitale en mediawijsheid (2025) ○ Leiding en coördinatie door het kabinet van de minister van Media en het departement CJM. ○ Participatieve opmaak met de betrokkenheid van de departementen Onderwijs, Welzijn, Jeugd en Gelijke Kansen en andere actoren uit het mediawijsheidsveld. Fase 2: Goedkeuring van het actieplan (Q4 2025) ○ Formele afstemming op de Vlaamse Regering. ○ Opname van concrete acties, timing, evaluatiecriteria en betrokken actoren. Fase 3: Implementatie van de in het actieplan opgenomen acties ○ Uitvoeren acties van het actieplan digitale en mediawijsheid.

	○ Jaarlijkse opvolging en terugkoppeling binnen het Vlaams overlegplatform mediawijsheid. <u>(vanaf oktober 2025)</u>
Beoogde resultaten en effecten:	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Goedgekeurd actieplan digitale en mediawijsheid met specifieke acties rond desinformatie. • Opstart of versterking van concrete projecten rond desinformatiepreventie. • Jaarlijks overlegplatform mediawijsheid voor afstemming en opvolging; ○ Beoogde effecten: • Verhoogde weerbaarheid van (kwetsbare) burgers tegen desinformatie. • Betere digitale en mediawijsheid van jongeren en volwassenen zodat iedereen kan gebruik maken van de kansen die een digitale maatschappij biedt. • Versterkt vertrouwen in kwaliteitsvolle nieuwsvoorziening. ○ Resultaten meten : • Functioneren van een Vlaams overlegplatform mediawijsheid onder coördinatie van het kabinet van de minister van Media en het Departement CJM (minstens 2x/jaar) waarin nieuwe initiatieven toegelicht en gebundeld worden. • Aantal en type acties gerealiseerd uit het actieplan Mediawijsheid. ○ Effecten meten: • Evaluatie van de werking van het Vlaams kenniscentrum digitale en mediawijsheid. • Bevraging van stakeholders omtrent hun weerbaarheid t.a.v. desinformatie (indien beschikbaar via Mediawijs-barometer).

Concrete evaluatie indicatoren:	
Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.	○ Goedgekeurd actieplan digitale- en mediawijsheid. ○ Aantal uitgevoerde acties binnen het actieplan digitale- en mediawijsheid; ○ Tweejaarlijkse samenkomst van het Vlaams overlegplatform mediawijsheid met actieve deelname van de betrokken actoren. ○ Jaarlijkse evaluatie van de werking van het kenniscentrum digitale en mediawijsheid door het departement CJM.
Middelen/budget:	
Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Voorziene budget	Nog te bekijken binnen begroting.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.3.2.3 Actie: Het ondersteunen van onderwijsactoren bij het omgaan met complexe online tendensen zoals complottheorieën, fake news, influencers en online subculturen

Type preventie:	
Deze actie is gericht op universele preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Onderwijs Minister van Media
Actie:	
Leerlingen worden in toenemende mate geconfronteerd met online tendensen zoals complottheorieën, fake news, influencers, grooming, sexting en andere fenomenen die hun kritisch denken, sociaal gedrag en welzijn beïnvloeden. Deze actie ondersteunt scholen bij het ontwikkelen van een geïntegreerd beleid rond mediawijsheid en digitale geletterdheid door in te zetten op: • Versterking van de professionalisering van leerkrachten en schoolteams. • Beschikbaar maken van kwalitatief lesmateriaal. • Structurele inbedding in lerarenopleidingen en geprefereerde nascholingen voor bestaande leerkrachten.	

Er wordt gestreefd naar een evenwichtige benadering waarbij niet alleen de risico's, maar ook de kansen van digitale media worden benut. De communicatiekanalen van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming fungeren als centraal platform voor het delen van lesmateriaal en voor het uitbouwen van de noodzakelijke samenwerking tussen scholen en partners.

Plan van aanpak:	
Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.	Fase 1: Inventarisatie en voorbereiding (Q4 2025) • In kaart brengen van bestaande initiatieven, materialen en opleidingen rond digitale tendensen en mediawijsheid. • Afstemming en overleg met relevante partners zoals lerarenopleiders en referentiepersonen radicalisering in het Onderwijs. Fase 2: Ontwikkeling en professionalisering (2025-2026) • Ontwikkelen van aanvullende modules voor leerkrachten en schoolteams over online fenomenen, rekening houdend met het reeds bestaande aanbod. • Integratie van deze modules in professionaliseringstrajecten en structurele verankering in lerarenopleidingen en nascholing. Fase 3: Implementatie en opvolging (vanaf 2026) • Actieve verspreiding en promotie van lesmateriaal via de daartoe geschikte communicatiekanalen van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. • Jaarlijkse evaluatie van deelname, gebruik en effectiviteit van het aanbod.
Beoogde resultaten en effecten:	
○ Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd? ○ Welke concrete effecten worden met de actie beoogd? ○ Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten? ○ Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?	○ Concrete resultaten: • Beschikbaarheid van een samenhangend aanbod van professionaliseringstrajecten en lesmateriaal. • Actieve samenwerking met partners en lerarenopleiders. • Gebruik van de geschikte communicatiekanalen van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming als centraal platform voor verspreiding en samenwerking. als centraal platform voor lesmateriaal. ○ Beoogde effecten: • Verhoogde digitale weerbaarheid en kritische mediavaardigheden van leerlingen. • Verbeterde handelingsbekwaamheid van leerkrachten bij online tendensen. • Afname van schadelijke effecten van online fenomenen op leerlingen en schoolomgeving.

	○ Resultaten meten: • Registratie van deelname aan professionaliseringstrajecten. • Aantal ontwikkelde en verspreide modules en lesmaterialen die een impact hebben gehad. • Overzicht communicatie via de kanalen van het beleidsdomein Onderwijs & Vorming. ○ Effecten meten: • Feedback van leerkrachten over hun handelingsbekwaamheid bij online tendensen. • Periodieke bevraging van scholen over toepassing en effect van het beleid rond digitale geletterdheid en mediawijsheid.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Aantal ontwikkelde en aangeboden modules en lesmaterialen. ○ Deelnamegraad van leerkrachten aan professionaliseringstrajecten. ○ Mate van gebruik van de geschikte communicatiekanalen van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming door scholen en andere onderwijsactoren. ○ Positieve verandering in digitaal gedrag en kritische mediavaardigheden bij leerlingen. ○ Samenwerkingsovereenkomsten en afstemming met relevante partners.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget</i>	Nog te bekijken binnen begroting.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.3.2.4 Actie: Studieopdracht rond online vroegtijdige detectie met specifieke aandacht voor de wisselwerking tussen online en offline preventie. inzake gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie.

Type preventie:	
Deze actie is gericht op universele preventie en selectieve preventie en geïndiceerde preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Binnenlands Bestuur
Actie	
Steeds meer processen van gewelddadige radicalisering en extremisme vinden online plaats. De lokale besturen en hun netwerkpartners beschikken reeds over waardevolle expertise op het vlak van offline preventie, maar zoeken nog naar methoden om ook in de online wereld/digitale ruimte signalen te herkennen en adequaat te kunnen reageren. Met deze actie wordt daarom een studieopdracht geïnitieerd over vroegtijdige online detectie en preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie en de wisselwerking tussen online en offline preventiewerking. Deze studieopdracht wordt uitgevoerd door het Vlaams Vredesinstituut (VVI) (in samenwerking met SAM (Steunpunt Mens en Samenleving) en Textgain om deze lacune aan te pakken. Deze studie zal resulteren in: • Een onderbouwd eindrapport met concrete beleidsbevindingen. • Een praktische handleiding met een concreet stappenplan voor online outreachend werken, gericht op lokale besturen en hun partners. Deze actie zal zo bijdragen tot een versterkte lokale regierol inzake online radicaliseringsdynamieken.	
Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	○ Duur studieopdracht. (2024- mei 2026) ○ Oplevering eindrapport + handleiding. (jan-april 2026) ○ Terugkoppeling aan lokale besturen via regionaal overleg. (mei-juni 2026)
Beoogde resultaten en effecten:	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Oplevering van een wetenschappelijk eindrapport met alle bevindingen van de studieopdracht en concrete beleidsaanbevelingen. • Ontwikkeling van een laagdrempelige en bruikbare handleiding met een stappenplan voor lokale preventiewerking in de online context.

	○ Beoogde effecten: • Lokale besturen en partners zijn beter uitgerust om online signalen van gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie te detecteren. • Verhoogde integratie van online inzichten binnen het bredere lokale preventiebeleid. ○ Resultaten meten: • Oplevering van het onderzoeksrapport en de handleiding. • Positieve beoordeling van de bruikbaarheid door de lokale besturen via regionaal overleg. ○ Effecten meten: • Evaluatie van de effectiviteit en het gebruik via het regionaal overleg met de steden en gemeenten. • Verankering van de aanbevelingen in het lokaal beleid.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Verslagen van het regionaal overleg met feedback over de bruikbaarheid van de beleidsaanbevelingen. ○ Oplevering van het eindrapport door VVI/SAM/Textgain.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er / bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	
<i>Voorziene budget</i>	149.979,32 euro (incl. BTW)
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.3.2.5 Actie: Stimuleren van meer verantwoordelijkheidszin bij en de effectieve aanpak door sociale mediaplatformen voor het tegengaan van de online verspreiding van gewelddadige radicaliserende en extremistische content

Type preventie:	
Deze actie is gericht op selectieve preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Media
Actie:	
Burgers worden steeds vaker geconfronteerd met online content die gewelddadige radicalisering en extremisme normaliseert. Dit gebeurt niet alleen via de klassieke online propaganda, maar ook via subtiele, gemanipuleerde en AI-gecreëerde beelden en boodschappen die inspelen op humor, entertainment en nieuwsgierigheid. Voorbeelden zijn AI-gemanipuleerde toespraken van historische figuren zoals Hitler, ingesproken met stemmen van bekende acteurs, extremistische <i>memes</i> en chatbots die antisemitische of geweld verheerlijkende complottheorieën verspreiden. Deze content wordt razendsnel verspreid via populaire sociale mediaplatformen, vaak zonder voorafgaande waarschuwing of context, waardoor burgers hier aan gewend geraken en na verloop van tijd mogelijks minder kritisch en weerbaar zullen reageren. Hoewel dit fenomeen alle burgers treft, zijn ook jongeren hier bijzonder kwetsbaar, omdat zij zich intensief online bewegen, sneller nieuwe trends oppikken en vaak – gelet op hun leeftijd- gevoeliger kunnen zijn voor groepsdruk en identiteitsvorming. Het risico op acceptatie en internalisering van extremistische narratieven neemt dan ook toe, terwijl tegengeluiden vaak onvoldoende snel en accuraat kunnen inspelen op deze nieuwe digitale dynamiek. Daarom is het absoluut noodzakelijk om sociale mediaplatformen te stimuleren om (meer) verantwoordelijkheid te nemen in het voorkomen van de online beschikbaarheid van beelden, boodschappen en andere digitale content die kan aanzetten tot gewelddadige radicalisering en extremisme.	
Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	○ Structureel overleg opzetten met grote sociale mediaplatformen om detectie, labelen en verwijdering van extremistische content te verbeteren. ○ Input leveren aan de Europese kaders zoals de EU Code of Practice on Disinformation en de Regulation on Terrorist Content Online (TCO).
Beoogde resultaten en effecten:	
○ Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd? ○ Welke concrete effecten worden met de actie beoogd? ○ Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten? ○ Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?	○ Concrete resultaten: • Concrete afspraken met sociale mediaplatformen over vroegtijdige detectie van extremistische content. • Verspreiding van educatief materiaal over het herkennen en doorprikken van AI-gemanipuleerde extremistische content.

	○ Beoogde effecten: • Vermindering van de online beschikbaarheid en zichtbaarheid van gewelddadig radicaliserende en extremistische beelden voor alle burgers maar met een focus gericht op jongeren. • Verminderde normalisering van antisemitisme en geweldsverheerlijking. ○ Resultaten meten: • Aantal afspraken en concrete maatregelen gerealiseerd in overleg met platformen. • Mate van herkenning van gemanipuleerde extremistische content bij jongeren (via bevraging). ○ Effecten meten: • Mentale weerbaarheid bij jongeren gemeten via enquêtes, pre/post-tests of focusgroepen. • Verbetering van kennis en handelingsbekwaamheid bij professionals gemeten via evaluaties na trainingen. • Mate van afname van acceptatie of normalisering van extremistische narratieven bij jongeren gemeten via bevragingen of workshops.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Aantal gelabelde berichten door platformen. ○ Tevredenheid en kennisverbetering bij burgers en professionals (via enquêtes/focusgroepen). ○ Mate waarin burgers waaronder jongeren online gewelddadig radicaliserende content herkennen en kritisch kunnen bespreken (digitale weerbaarheidsmeting).
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.3.3 O.D. : Verankeren van krachtige schoolondersteuning en structureel ontzorgen van scholen bij radicaliseringsvraagstukken

3.3.3.1 Actie: Opzetten van een samenwerking tussen Ceapire en de Vlaamse schooldirecties ter ondersteuning en ontzorging in de preventieve aanpak en detectie van gewelddadige radicalisering, jihadistisch extremisme, gewelddadig extremisme, straatcultuur en andere gelijkaardige hedendaagse fenomenen

Type preventie:	
Deze actie is gericht op universele en selectieve preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Onderwijs
Actie:	
Vlaamse schooldirecties zijn vaak het eerste aanspreekpunt voor leerkrachten en leerlingen die geconfronteerd worden met uitdagingen zoals straatcultuur, gewelddadige radicalisering of geweldsverheerlijking binnen de schoolomgeving. Om de rol van effectief steunpunt binnen hun school te kunnen vervullen, moeten onze schooldirecties te allen tijde kunnen beschikken over duidelijke, concrete en actuele informatie en daarnaast ook beroep kunnen doen op de ondersteuning van experts op dit vlak. Daarom wordt een samenwerking opgezet tussen Ceapire, expert in deze materies en de Vlaamse schooldirecties. Ceapire zal schooldirecties ondersteunen en ontzorgen door onder meer een informatiebundel te ontwikkelen, deze up-to-date te houden en deze op regelmatige basis toe te lichten door de organisatie van awareness-sessies, waarin richtlijnen, concrete informatie over actuele tendensen en updates over nieuwe fenomenen worden aangeboden; anderzijds bieden zij ook ondersteuningstrajecten aan wanneer de schooldirecties aangeven dat de situatie (dreigt te) escaleren. Zo kunnen schooldirecties niet alleen leerkrachten ondersteunen, maar ook proactief bijdragen aan een veilige leeromgeving voor hun leerlingen en hun leerkrachten. Daarnaast voorzien zij niet alleen algemene ondersteuning, maar ook gerichte, concrete begeleidingen van scholen wanneer schooldirecties aangeven dat een situatie dreigt te escaleren of reeds complex is geworden. Zo kunnen schooldirecties niet alleen leerkrachten sterker ondersteunen, maar ook proactief bijdragen aan een veilige leeromgeving voor hun leerlingen en hun personeel, zonder dat zij die verantwoordelijkheid alleen moeten dragen. Om dit alles optimaal af te stemmen op de bestaande praktijk, zal Ceapire structureel overleg en samenwerking opzetten met de experts en diensten die reeds actief zijn op het terrein. Op die manier wordt versnippering vermeden, wordt de bestaande expertise maximaal benut en ontstaat er een samenhangende en efficiënte ondersteuning en ontzorging van scholen.	
Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	Fase 1: Voorbereiding door Ceapire (september 2025) ○ Ceapire werkt een volledig voorstel uit voor de gecombineerde aanpak van awareness-sessies en de informatiebundel. Dit plan omvat richtlijnen, concrete informatie over actuele tendensen, updates over nieuwe fenomenen en protocollen voor escalaties.

	Fase 2: Afstemming en aftoetsing (oktober 2025 – januari 2026) ○ Het voorgestelde plan wordt getoetst en afgestemd met een representatieve groep Vlaamse schooldirecties en andere relevante onderwijsactoren. Feedback wordt verwerkt om het plan praktijkgericht, duidelijk en bruikbaar te maken. Fase 3: Uitrol en implementatie (2026–2028) ○ Het geoptimaliseerde plan wordt uitgerold naar alle Vlaamse schooldirecties, inclusief de uitvoering van awareness-sessies en verspreiding van de informatiebundel. Tijdens deze fase worden ook mogelijke ondersteuningstrajecten bij dreigende escalaties geïmplementeerd. Fase 4: Doorlopende evaluatie (vanaf 2027) ○ Halfjaarlijkse evaluatie van het plan, bijsturing op basis van praktijkervaringen en feedback van schooldirecties en lokale besturen. Deze continue opvolging verzekert dat de aanpak actueel, effectief en structureel blijft.
Beoogde resultaten en effecten:	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Vlaamse schooldirecties beschikken over een gecombineerde informatie-bundel en worden uitgenodigd op awareness-sessies. • Ceapire biedt begeleiding en ondersteuning bij escalaties. • Mogelijke integratie van Ceapire als actor in het opvolgings- en signaleringsplatform. ○ Beoogde effecten: • Draagkracht van schooldirecties neemt toe, waardoor preventieve acties effectiever en structureler worden. ○ Resultaten meten:

	• Ontvangst van de informatiebundel en deelname aan awareness-sessies door alle Vlaamse schooldirecties. • Aantal georganiseerde escalatietrajecten op verzoek van Vlaamse schooldirecties waarbij Ceapire ondersteuning biedt. ○ Effecten meten: • Feedback van schooldirecties over bruikbaarheid en impact van materialen en sessies. • Evaluatie van structurele verbeteringen in de aanpak van radicalisering op schoolniveau.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Aantal schooldirecties dat deelneemt aan de awareness-sessies en gebruikmaakt van de informatiebundel. ○ Positieve evaluaties door schooldirecties over de effectiviteit van ondersteuning en awareness-sessies. ○ Aantal trajecten waarbij Ceapire effectief ondersteuning bood bij dreigende escalaties op verzoek van de schooldirecties.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de reguliere middelen.
<i>Voorziene budget</i>	215.000 euro/jaar
Stand van zaken	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.3.3.2 Actie: Concrete hands-on informatie voor leerkrachten en alle andere onderwijsactoren door de ontwikkeling van een Vlaams signaleringsprotocol- en opvolgingsprotocol voor scholen inzake gewelddadige radicalisering, jihadistisch extremisme, extremisme en straatcultuur.

Type preventie:	
De actie is gericht op selectieve en geïndiceerde preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Onderwijs
Actie:	
Er zijn reeds verschillende hulpkanalen beschikbaar waar scholen een beroep op kunnen doen bij bezorgdheden rond gewelddadige radicalisering en extremisme. Ook bestaat er reeds een groot scala aan vormingen, tools, lespakketten, informatieve websites enz. waar scholen ondersteuning kunnen vinden inzake de preventie van gewelddadige radicalisering en van fenomenen die gewelddadige radicalisering en extremisme bevorderen en die een groot effect hebben op de samenhang in de klas, de school en zelfs de bredere samenleving. Tegelijk zijn deze hulpkanalen niet altijd even goed gekend, is het voor scholen moeilijk in te schatten welk ondersteunend aanbod het beste aansluit bij hun noden en weet men niet altijd welke stappen te zetten bij concrete bezorgdheden of bij het opvangen van (vroegtijdige) signalen. Om hierin duidelijkheid, uniformiteit en efficiëntie te brengen, worden de bestaande <i>Handvatten bij radicalisering en polarisering</i> omgevormd tot een Vlaams signalerings- en opvolgingsprotocol dat zal fungeren als geactualiseerde leidraad voor scholen, CLB's en andere onderwijsactoren. Dit protocol bevat duidelijke procedures, stappenplannen en praktische handvatten om de kennis bij elke personeelslid over vroegtijdig signalen van gewelddadige radicalisering en extremisme te herkennen, correct te melden en multidisciplinair op te volgen. Het protocol voorziet in een structurele samenwerking tussen onderwijsactoren, welzijnsdiensten, veiligheidsactoren en lokale besturen, met expliciete aandacht voor signalering naar de Lokale Integratie Veiligheidscel Radicalisering (LIVC R), zodat de link met het bredere lokale veiligheids- en preventiebeleid wordt gegarandeerd. Daarnaast wordt expliciet voorzien dat scholen in het kader van vroegdetectie en risico inschatting ook beroep kunnen doen op de expertise van lokale politie via de schoolspotters, die als laagdrempelige aanspreekpunten signalen kunnen helpen duiden en, indien nodig, samen met de school de formele stappen van het signaleringsprotocol opstarten. Het legt afspraken vast over vaststelling, melding, informatie-uitwisseling, doorverwijzing, opvolging en terugkoppeling, afgestemd op het juridisch kader en met respect voor privacyregels en proportionaliteit. Op die manier wordt niet alleen de kennis over bestaande hulpkanalen vergroot, maar ook de werking ervan versterkt door een uniforme en geïntegreerde aanpak binnen en buiten het onderwijsveld.	

Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	○ Herwerking van de bestaande handvatten in overleg met o.a. pedagogische begeleidingsdiensten, en veiligheidsactoren. (Q1 2026) ○ Stapsgewijze implementatie van het protocol in alle scholen. <u>(Q4 2027-2029)</u>
Beoogde resultaten en effecten:	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Alle scholen hebben toegang tot het actueel en afgestemd signalerings- en opvolgingsprotocol waarin een duidelijke omschrijving staat opgenomen omtrent het gebruik van het protocol, de gevolgen hiervan, de confidentialiteit van de meegedeelde informatie etc. • Meer coherente casusaanpak over scholen en regio's heen. • Kortere detectie-interventietijd. • Alle scholen kennen hun rol en deelname in de verantwoordelijkheid. • Vlotte afstemming met lokale veiligheidspartners. ○ Beoogde effecten: • Verhoogde weerbaarheid van scholen tegen gewelddadige radicalisering en extremisme. • Vroegtijdige identificatie en aanpak van risico's voor escalatie. • Grotere rechtszekerheid voor scholen bij signalering en gerichte doorverwijzing. • Vermindering van veiligheidsincidenten en ontwrichtend gedrag gelinkt aan gewelddadige radicalisering. ○ Resultaten meten: • Inventarisatie van scholen die het protocol effectief hebben gebruikt. • Registratie van meldingen en opvolgingsacties. • Kwalitatieve feedback van scholen en partners na implementatie.

	○ Effecten meten: • Evaluatie van samenwerking met veiligheidspartners (bv: via LIVC R).
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Auditresultaten door de Onderwijsinspectie.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget</i>	/
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.3.3.3 Actie: Versterken van handelingsbekwaamheid en klasmanagement bij gewelddadige radicalisering in onderwijscontext, met aandacht voor straatcultuur en andere spanningsfactoren

Type preventie:	
De actie is gericht op universele en selectieve preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Onderwijs
Actie:	
Vlaamse scholen worden steeds vaker geconfronteerd met spanningen rond maatschappelijke en identitaire thema's. Jihadistisch extremisme vormt hierbij de meest dominante en aanhoudende dreiging op vlak van gewelddadige radicalisering, ook fenomenen zoals straatcultuur en online beïnvloeding vergroten de druk op schoolteams. Deze actie heeft tot doel de handelingsbekwaamheid, deskundigheid en veerkracht van schoolteams en ouders te versterken, zodat zij signalen van radicalisering tijdig kunnen herkennen, bespreekbaar maken en gepast kunnen reageren. De actie combineert vroegdetectie, professionalisering, klasmanagement en gerichte ondersteuning en vertrekt vanuit drie sporen: 1. Vroegdetectie en kennisopbouw versterken ○ Gericht vormingsaanbod rond jihadisme en gewelddadige radicalisering, met aandacht voor straatcultuur en online beïnvloeding. ○ Samenwerking met referentiepersonen radicalisering, CLB's, pedagogische begeleiding en Netwerk Islamexperten. ○ Ontwikkeling en ontsluiting van signaleringsinstrumenten voor alle onderwijsniveaus. 2. Professionalisering en klasmanagement versterken	

○ Versterking van competenties van leerkrachten en schoolteams inzake spanningsbeheersing, diversiteitscompetenties, klasgesprekken en preventief handelen. ○ Praktische draaiboeken, leermodules en tools om moeilijke thema's in de klas deskundig aan te pakken. ○ Uitbouw van een mobiel netwerk van ondersteuners dat scholen op afroep begeleidt bij spanningen en incidenten. 3. Ouders en opvoedcontext betrekken ○ Vormingsmomenten en materialen voor ouders, brugfiguren en lokale actoren om signalering en samenwerking te versterken. ○ Specifieke focus op contexten met verhoogde risico's op jihadistische beïnvloeding.	
Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	○ Inventarisatie en actualisatie van bestaand aanbod (2025–2026). ○ Ontwikkeling en ontsluiting van materiaal en tools via centrale platformen. ○ Vorming van extra ondersteuners en uitrol professionaliseringstrajecten (2027–2028). ○ Pilootvormingen en ouderavonden in risicocontexten. ○ Structurele inbedding in het reguliere ondersteuningsaanbod (2029).
Beoogde resultaten en effecten:	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Vorming van een representatief aantal professionals uit het onderwijs. • Realisatie van lokale vormingssessies en ouderavonden in risicocontexten. • Ontwikkeling en ontsluiting van signaleringsinstrumenten, draaiboeken en praktijkgerichte tools rond jihadisme, gewelddadige radicalisering en straatcultuur. • Operationeel netwerk van ondersteuners dat scholen begeleidt bij spanningen en incidenten. • Integratie van thema's rond radicalisering en klasmanagement in lerarenopleidingen en nascholingstrajecten. ○ Beoogde effecten:

	• Verhoogde detectie- en handelingsbekwaamheid van scholen bij signalen van jihadistische radicalisering, straatcultuur, etc. • Meer deskundige, ondersteunde en veerkrachtige schoolteams in het omgaan met spanningen en complexe thema's. • Verhoogd bewustzijn over gewelddadige radicalisering en straatcultuur en haar risico's bij jongeren, ouders en onderwijsactoren. ○ Resultaten meten: • Registratie van ondersteuningsaanvragen door scholen en betrokken actoren. • Inventarisatie van opleidingen en nascholingstrajecten waarin de thema's geïntegreerd zijn. ○ Effecten meten: Periodieke bevraging van schoolteams en opvoedingsondersteuners over handelingsvertrouwen. Rapportering door brugfiguren en LVC R's over de gerichte doorverwijzing en opvolging van risicosignalen.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Aantal scholen en ouders bereikt via vorming of materiaal. ○ Aantal vormingssessies met positieve evaluaties. ○ Bevraging over toegenomen handelingsbekwaamheid bij professionals voor en na de ontwikkeling van deze actie.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget</i>	/
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.4 S.D.COÖRDINATIE EN SAMENWERKING

Via coördinatie en samenwerking kan het Vlaams beleid inzake radicalisering verder uitgeschreven en omkaderd worden.

3.4.1 O.D. : Versterkte werking en zichtbaarheid van het Vlaams Platform Radicalisering

Type preventie: Deze actie is gericht op universele, selectieve en geïndiceerde preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Binnenlands Bestuur
Actie: Het Vlaams Platform Radicalisering is een multidisciplinair netwerk van aanspreekpunten uit verschillende Vlaamse en federale beleidsdomeinen, dat het beleid inzake de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie voorbereidt, ondersteunt en volgt. De actoren die hieraan deelnemen wisselen kennis en expertise uit, ze informeren elkaar over nieuwe evoluties en projecten, detecteren hiaten/noden, denken na over een mogelijke aanpak om hieraan tegemoet te komen, formuleren beleidsinitiatieven en ze stemmen initiatieven over beleidsdomeinen heen op elkaar af. Om de zichtbaarheid en de ondersteunende rol van het Vlaams Platform Radicalisering verder te versterken, worden bijkomende laagdrempelige informatiedragers en vormingsinitiatieven uitgewerkt: • De website radicalisering krijgt een inhoudelijke en technische update. • Jaarlijks wordt een basisvorming georganiseerd voor lokale actoren en eerstelijns werkers. • Nieuwe partners die betrokken zijn bij dit actieplan worden proactief geïnformeerd en begeleid. • De werking van het Platform zelf wordt via maandelijkse vergaderingen en periodieke rapporteringen opgevolgd.	
Plan van aanpak	
Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.	○ Maandelijkse vergaderingen. (2025) ○ Lancering vernieuwde website. (najaar 2025 – voorjaar 2026) ○ Jaarlijkse basisvorming. (2025-2029) ○ Periodieke actualisatie van samenstelling en werkagenda van het Platform. (2025-2029)
Beoogde effecten en resultaten:	
○ Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd? ○ Welke concrete effecten worden met de actie beoogd? ○ Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?	○ Concrete resultaten:

○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	• Structurele afstemming tussen de Vlaamse entiteiten over de verschillende beleidsniveaus heen over de uitvoering van het actieplan en reacties op nieuwe uitdagingen. • Een geactualiseerde website als centraal informatiepunt voor eerstelijnsmedewerkers en lokale besturen. • Jaarlijkse vorming voor nieuwe actoren en versterking van het netwerk tussen lokale en Vlaamse actoren. ○ Beoogde effecten: • Verhoogde kennisdeling en beleidscoherentie tussen actoren in het preventielandschap. • Laagdrempelige toegang tot informatie, tools en ondersteuning voor lokale en eerstelijnsactoren. • Snellere en beter afgestemde reactie op signalen van gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie. • Informatie delen op een laagdrempelige manier. ○ Resultaten meten: • Aantal deelnemers aan basisvorming en verscheidenheid aan diensten/actoren die deelnemen aan de basisvorming. • Aantal bezoekers en downloads via de portaalsite. • Aantal actieve participanten aan het Vlaams Platform Radicalisering. • Kwalitatieve bevraging van de leden van het Vlaams Platform over de werking en samenwerking. ○ Effecten meten: • Kennis van lokale besturen over de website (via de tweejaarlijkse bevraging). • Concrete acties of initiatieven genomen vanuit het Vlaams Platform.
Concrete evaluatie indicatoren:	

Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden	○ Aantal bezoekers van de website (maandelijkse webstatistieken). ○ Aantal deelnemers aan de jaarlijkse basisvorming. ○ Aantal vergaderingen van het Vlaams Platform met aanwezigheidsgraad. ○ Aantal concrete acties en/of adviezen gelanceerd vanuit het Vlaams Platform waar transversaal werd afgestemd.
Middelen/budget:	
Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Voorziene budget	Budget basisvorming 10.000 euro
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.4.2 O.D. : Ondersteuning van de regierol van lokale besturen inzake de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie

3.4.2.1 Actie: Erkenning van partnerorganisaties

Type preventie:	
Deze actie is gericht op universele, selectieve en geïndiceerde preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Binnenlands Bestuur
Actie:	
Sinds 1 september 2024 zijn het decreet van 22 maart 2024 over het Vlaamse beleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie, en het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2024 tot uitvoering van het decreet van 22 maart 2024 over het Vlaamse beleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie dat er uitvoering aan geeft, van kracht. Deze regelgeving kent aan steden en gemeenten een regierol toe voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie. Zij staan immers het dichtst bij de burger en zijn het best gepositioneerd om snel te kunnen inspelen op signalen hieromtrent. Concreet zullen de steden en gemeenten vanaf 1 januari 2026 in hun beleid doelstellingen opnemen om deze regierol lokaal in te vullen. Om deze rol waar te maken, kan/kunnen erkende partnerorganisaties de lokale besturen beleidsmatig en praktisch ondersteunen. De Vlaamse Regering erkent daartoe – in uitvoering van het decreet- één of meerdere partnerorganisaties voor een termijn van vijf jaar. De eerste erkenningsperiode start op 1 januari 2026. Een partnerorganisatie kan erkend worden voor ondersteuning met betrekking tot één of meerdere van volgende doelstellingen:	
I. vroegtijdige detectie en opvolging om gewelddadige radicalisering te voorkomen.	

II. bestrijding van schadelijke polarisatie door bewustwording en gerichte acties. III. disengagement van geradicaliseerde burgers, met als doel het afzweren van geweld. Doorheen alle doelstellingen ligt de focus op de verscheidenheid van vormen van gewelddadige radicalisering en extremisme waarbij zowel kan worden ingezet op een individuele aanpak als op bredere maatschappelijke interventies. Deze actie richt zich op de partnerorganisaties die ondersteuning bieden aan de lokale besturen waardoor deze lokale besturen op hun beurt erkend en ondersteund worden in hun lokale regierol.	
Plan van aanpak:	
	- Indienen aanvraag tot selectie van kandidaat-partnerorganisaties voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling over gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie. <u>(1 mei 2025)</u> - Selectie door de minister op basis van dossierbeoordeling en inhoudelijke criteria. Indien een organisatie werd geselecteerd door de minister als kandidaat-partnerorganisatie wordt deze toegelaten tot de tweede fase van de erkenningsprocedure nl. "het indienen van een meerjarenplanning door de geselecteerde kandidaat-partnerorganisatie met het oog op subsidiëring en erkenning". - In functie van het voltooiën van deze tweede fase dient een meerjarenplan ingediend te worden met het oog op subsidiering en erkenning. Bij het indienen van dit meerjarenplan zal alvast ook het jaaractieplan en de jaarbegroting voor het eerste werkjaar moeten worden toegevoegd <u>(2 oktober 2025)</u> - Goedkeuring van het meerjarenplan, het jaaractieplan en de jaarbegroting van het eerste werkjaar. <u>(uiterlijk 31 oktober 2025)</u> - Ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst tussen de erkende partnerorganisatie(s) en Vlaamse Regering. <u>(1 januari 2026)</u> - Op basis van deze samenwerkingsovereenkomst en de acties opgenomen in het jaaractieplan kent de Vlaamse Regering binnen de beschikbare begrotingskredieten en het door de Vlaamse Regering bepaalde maximumbedrag, jaarlijks een algemene werkingssubsidie toe.
Beoogde effecten en resultaten:	
<i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> <i>Hoe zullen deze concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	Concrete resultaten: - Praktische ondersteuning, vormingen en expertise-aanbod op maat van steden en gemeenten. Beoogde effecten:

	• Lokale besturen realiseren een kwaliteitsvol, op maat gemaakt preventiebeleid met betrekking tot preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie. • Snellere detectie en betere opvolging van signalen van gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijk polarisatie. • Beter doorverwijzing en samenwerking met relevante partners. ○ Resultaten meten: • Via rapportering door erkende partnerorganisaties. • Via regionale overlegmomenten met de steden en gemeenten. • Via bevragingen van lokale besturen over de beschikbaarheid en bruikbaarheid van het aanbod. ○ Effecten Meten: • Bevraging over toegenomen beleidsmatige en praktische slagkracht bij de lokale besturen. • Terugkoppeling via de LIVC R en brugfiguren omtrent het gebruik van de aangeboden expertise.
Concrete evaluatie indicatoren	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Verslagen van regionale overlegmomenten. ○ Jaarlijkse rapporten van partnerorganisaties. ○ Bevragingen over de tevredenheid en effectiviteit bij lokale besturen.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget</i>	750.000 euro
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.4.2.2 Actie: Ontwikkeling van ondersteunend materiaal voor lokale besturen ter versterking van vroegdetectie van gewelddadige radicalisering en extremisme

Type preventie:	
Deze actie is gericht op selectieve preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Binnenlands Bestuur
Actie:	
Deze actie voorziet in de ontwikkeling van concreet en gebruiksvriendelijk ondersteunend materiaal voor lokale besturen en hun partners (zoals CLB's, CAW's, wijkactoren en jeugdorganisaties). Het ontwikkelde materiaal heeft tot doel om lokale actoren in staat te stellen om: • Vroegtijdig signalen van mogelijke gewelddadige radicalisering, extremisme te herkennen. • Een eerste inschatting te maken van de ernst van de feiten en het risico van een situatie. • Gepast te reageren en, indien nodig, snel door te verwijzen. De tools omvatten o.a. beschrijvingen van kenmerken en symboliek van diverse vormen van gewelddadige radicalisering en extremisme en visuele hulpmiddelen. Deze actie draagt bij aan de versterking van de lokale regierol en verhoogt het handelingsvermogen van professionals op het terrein.	
Plan van aanpak	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	○ Start uitvoering opdracht. (01/02/2026) ○ Distributie en vorming. (voorjaar 2027)
Beoogde effecten en resultaten:	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen deze resultaten worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de effecten worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Gecoördineerde verspreiding via regionale overlegstructuren. • Praktisch bruikbare fiches en signaleringskaarten voor lokale besturen en partners. ○ Beoogde effecten: • Verhoogde kennis bij lokale actoren over tekenen van gewelddadige radicalisering en extremisme. • Verbeterde meldings- en inschatting capaciteit bij lokale besturen en hun partners.

	• Snellere en meer gerichte doorverwijzing naar gespecialiseerde partners. ○ Metten resultaten: • Aantal downloads en verspreidingen van het materiaal. • Aantal vormingssessies en deelnemende actoren. • Feedback van gebruikers via bevestigingen en overlegmomenten. ○ Metten effecten: • Bevestiging van de lokale actoren over de ervaren handelingsbekwaamheid.
Concrete evaluatie indicatoren	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Verslagen van het regionale overleg of verslag bevestiging. ○ Aantal verspreide en gebruikte toolkits. ○ Positieve evaluaties van de tools/toolkits tijdens de regionale overleggen.
Middelen/budget	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Voor deze actie worden er bijkomende middelen voorzien.
<i>Voorziene budget</i>	Maximaal 100.000 euro (exclusief. BTW)
Stand van zaken	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.4.2.3 Actie : Ontwikkelen en aanbieden van een 'train-the-trainer omstaanders om te interveniëren in de straatcultuur

Type preventie	
Deze actie is gericht op selectieve preventie	
Trekkende minister(s):	Minister Binnenlands Bestuur
Actie:	
Lokale besturen melden overlast en straatintimidatie in bepaalde buurten, bijv. stationsomgevingen. Ze geven ook aan dat de straatcultuur opgang maakt binnen lokale scholen en verenigingen. Het fenomeen lijkt zich niet te beperken tot (grotere) steden, maar is tevens zichtbaar in sommige verenigingen, scholen, wijken, buurten of straten in kleinere gemeenten. Het gedrag leidt tot onveiligheid en vervreemding, ondergraaft de sociale samenhang, draagt bij tot schadelijke polarisatie en kan in het uiterste geval leiden tot gewelddadige radicalisering. Gemeenten, en bij uitbreiding hun lokale organisaties zoals verenigingen, schooldirecties en leerkrachten, hebben bijgevolg nood aan handvatten om op een veilige manier te kunnen interveniëren. Er wordt een projectoproep gelanceerd om op zoek te gaan naar organisaties die een specifieke omstaandersmethodiek kunnen aanbieden om veilig te interveniëren in de straatcultuur, zowel in de publieke ruimte als binnen lokale organisaties, zoals scholen, sportverenigingen,... De omstaandersmethodiek moet opgevat zijn als een 'train-the-trainer' ter ondersteuning van de regierol die steden en gemeenten opnemen voor de preventie van gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie. Lokale besturen moeten nadat zij de opleiding hebben gevolgd zelfstandig aan de slag kunnen met de methodiek. De ontwikkelde 'train-the-trainer' wordt gratis aangeboden aan geïnteresseerde lokale besturen opdat zij, vanuit hun lokale regierol, de eigen diensten en lokale verenigingen en scholen kunnen ondersteunen.	
Plan van aanpak	
	○ Lancering oproep en uiterste datum om in te dienen. (30 oktober 2025) ○ Toekenning projectsubsidie via MB. (december 2025) ○ De projecten lopen minimum 3 jaar en maximum 5 jaar en starten ten vroegste op 1 januari 2026.
Beoogde effecten en resultaten	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen deze concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Er is een train-the-trainer ontwikkeld om veilig en effectief omstaandersgedrag te leren hanteren bij de straatcultuur. • De opleiding wordt gratis aangeboden aan alle geïnteresseerde lokale besturen.

	○ Beoogde effecten: • Lokale besturen realiseren een kwaliteitsvol, op maat gemaakt preventiebeleid met betrekking tot preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie. • Ze beschikken over een geschikte ondersteuningstool om hun werknemers en de lokale verenigingen te ondersteunen bij schadelijke uitingen van de straatcultuur. • Na het doorlopen van het vormingsaanbod zijn zij in staat zelfstandig met de methodiek aan de slag te gaan. ○ Resultaten meten: • Via de projectrapportering. • Via regionale overlegmomenten met de lokale besturen. • Via bevestigingen van lokale besturen over de beschikbaarheid en bruikbaarheid van het aanbod. ○ Effecten Meten: • Bevestiging over toegenomen slagkracht bij de lokale besturen.
Concrete evaluatie indicatoren	
Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.	○ Verslagen van regionale overlegmomenten. ○ Projectrapportages. ○ Bevestigingen over de tevredenheid en effectiviteit bij lokale besturen.
Middelen/budget	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget</i>	Voorzien budget: 350.000 euro (in 2025)
Stand van zaken	<i>Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.</i>

3.4.2.4 Actie: Samenwerking tussen scholen en lokale besturen faciliteren ter preventie van gewelddadige radicalisering

Type preventie:	
Deze actie is gericht op universele preventie :	
Trekkende minister(s):	Minister van Onderwijs
Actie:	
Scholen functioneren altijd binnen een bredere lokale context. Problemen of zorgen die zich binnen één school voordoen, zijn vaak ook relevant voor andere scholen in dezelfde buurt. Lokale besturen zijn vaak reeds op de hoogte van bepaalde uitdagingen waar ook scholen mee te kampen hebben. Zij zullen in het kader van de preventieve aanpak van gewelddadige radicalisering en extremisme hun regierol ten volle opnemen, door ondersteuning, coördinatie en afstemming van initiatieven te bieden. Tegelijkertijd is het essentieel dat scholen actief participeren in deze initiatieven en mee vormgeven aan de gezamenlijke trajecten, zodat preventieve acties die genomen worden door de lokale besturen vanuit hun beschermingsverantwoordelijkheid gedragen worden door alle betrokken onderwijsactoren. Deze actie stimuleert een wisselwerking tussen scholen onderling én met lokale partners en besturen, zodat gezamenlijke trajecten kunnen worden opgezet ter preventie van gewelddadige radicalisering en ter aanpak van fenomenen die bijdragen aan gewelddadige radicalisering of extremisme. Door deze samenwerking worden scholen ondersteund in hun verantwoordelijkheid en ontstaat er ruimte voor structurele en duurzame oplossingen.	
Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing</i>	○ Toelichten van de actie op het provinciaal overleg voor de ondersteuning van de lokale regierol (2026) i.f.v. afstemming op initiatief. ○ Identificeren van scholen en lokale partners die in dezelfde buurt actief zijn en waar samenwerking voordelen kan opleveren. (2026) ○ Organiseren van netwerkbijeenkomsten en overlegmomenten, in het kader van provinciaal overleg voor de ondersteuning van de lokale regierol lokale besturen en partners om gezamenlijke prioriteiten en trajecten af te stemmen. (2026–2027) ○ Ontwikkelen en verspreiden van handleidingen, goede praktijken en communicatie over samenwerking en gezamenlijke preventie-inspanningen met nadruk op een actieve schoolparticipatie bij zowel het ontwerp als de uitvoering. (2026–2028) ○ Jaarlijkse evaluatie van de samenwerking en bijsturing van trajecten op basis van praktijkervaringen en input van betrokken partners. (2027 – 2029)
Beoogde resultaten en effecten:	

○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Scholen werken structureel samen met andere scholen, hun lokaal bestuur en relevante lokale partners. • Gezamenlijke trajecten en initiatieven worden opgezet voor preventie van gewelddadige radicalisering en extremisme. • Kennis en goede praktijken over samenwerking en gezamenlijke aanpak zijn gedeeld en beschikbaar voor alle betrokken partners. ○ Beoogde effecten: • Scholen zijn versterkt in hun capaciteit om lokale problemen en bezorgdheden aan te pakken. • De draagkracht van scholen wordt vergroot en de effectiviteit van preventie-inspanningen neemt toe. • Door samenwerking worden oplossingen duurzamer en meer gedragen binnen de lokale context. ○ Resultaten meten: • Aantal lokale besturen dat vanuit hun regierol inzetten op de actie en het aantal scholen dat deelneemt en meewerkt. • Aantal georganiseerde netwerkbijeenkomsten en gedeelde goede praktijken. ○ Effecten meten: • Feedback van scholen en lokale besturen over de bruikbaarheid en impact van samenwerking. • Evaluatie van structurele oplossingen en duurzaamheidsindicatoren binnen deelnemende buurten.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Aantal scholen en lokale besturen actief betrokken in samenwerkingsprojecten. ○ Aantal gezamenlijke trajecten of initiatieven opgestart. ○ Positieve evaluaties door scholen en lokale besturen over samenwerking en impact.
Middelen/budget:	

Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten
Voorziene budget	De actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.4.3 O.D. : Het ondersteunen van de lokale aanpak van gewelddadige radicalisering en extremisme door gerichte ondersteuning en subsidiëring

3.4.3.1 Actie: Introductie van structurele financiering via de strategische meerjarenplannen en expertisedeling door regionaal overleg

Type preventie:	
Deze actie is gericht op universele, selectieve en geïndiceerde preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Binnenlands Bestuur
Actie:	
Steden en gemeenten zijn een onmisbare partner voor de realisatie van het beleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie. Om te komen tot een gebiedsdekkend en kwaliteitsvol aanbod voorziet de Vlaamse Regering vanaf 2026 in een structurele jaarlijkse subsidie aan steden en gemeenten die (cfr. het BVR d.d. 03 mei 2024): 1. integreren van de Vlaamse beleidsprioriteiten in hun strategische meerjarenplanning; 2. beschikken over een actuele lokale analyse; 3. instaan voor 20% cofinanciering. Deze subsidie wordt gedurende zes jaar uitbetaald en wordt jaarlijks herbevestigd, mits inhoudelijke opvolging. Uit de actuele analyse blijkt dat intussen bijna 1 op 3 van de Vlaamse steden en gemeenten geconfronteerd worden met gewelddadige radicalisering. Deze financiële ondersteuning zal aanzienlijk meer steden en gemeenten stimuleren om een kwaliteitsvol lokaal beleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie uit te rollen. De inhoudelijke ondersteuning via regionaal overleg verhoogt dan weer de kwaliteit van het lokale beleid. Vanaf 2026 wordt er ook per regio minstens viermaal per jaar een verplicht regionaal overleg georganiseerd (voor gesubsidieerde gemeenten), waarin kennisdeling, intervisie en afstemming plaatsvinden. Ook niet-gesubsidieerde gemeenten zijn hierbij welkom. Deze actie draagt structureel bij aan het versterken van lokale regierol, het wegwerken van blinde vlekken en het verhogen van beleidskwaliteit in het preventiedomein.	

Plan van aanpak:	
Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing	○ Bekendmaking van de Vlaamse beleidsprioriteiten en procedure op de website Preventie Gewelddadige Radicalisering, gewelddadig extremisme en schadelijke polarisatie. <u>(januari 2025)</u> ○ Individuele kennisgeving van de prioritaire steden en gemeenten (persoonlijke brief): 42 steden en gemeenten werden geselecteerd op basis van risico. <u>(februari – maart 2025)</u> ○ Regionale infosessies om de nieuwe subsidiemogelijkheden per regio bekend te maken. <u>(februari – maart 2025)</u> ○ Deadline indiening strategische meerjarenplanning, met daarin de Vlaamse beleidsprioriteiten, door de gemeenten. <u>(15 januari 2026)</u> ○ Bericht inzake beslissing over het al dan niet toekennen van de subsidie. <u>(30 april 2026)</u>. ○ Opstart regionaal overleg. <u>(vanaf mei – juni 2026 4 x per jaar)</u> ○ Uitbetaling eerste subsidieschijf. <u>(30 juni 2026)</u> ○ Uitbetaling tweede subsidieschijf. <u>(30 november 2026)</u>. De procedure loopt gedurende 6 jaar: de subsidie wordt jaarlijks gecontroleerd, opgevolgd en vervolgens gecontinueerd.
Beoogde resultaten en effecten:	
○ Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd? ○ Welke concrete effecten worden met de actie beoogd? ○ Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten? ○ Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?	○ Concrete resultaten: • Steden en gemeenten ontvangen een jaarlijkse subsidie. • Jaarlijks vier regionale overlegmomenten per regio. ○ Beoogde effecten: • Aantal actieve steden en gemeenten met een lokaal preventiebeleid stijgt. • Betere kennisdeling, expertise en snellere detectie van risico's door de steden en gemeenten. ○ Resultaten meten: • Aantal steden en gemeenten dat jaarlijks een subsidie ontvangt; • Aantal georganiseerde en bijgewoonde overlegmomenten. ○ Effecten meten:

	• het aantal gemeenten dat subsidie ontvangt. • het aantal steden en gemeenten dat deelneemt aan het regionaal overleg.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Het aantal steden en gemeenten dat effectief de subsidie ontvangt per jaar. ○ Datums regionaal overleg en aantal deelnemende steden en gemeenten aan dit regionaal overleg. ○ Evaluatie via tweejaarlijkse bevraging naar o.a. ondersteuningsnoden en evaluatie van de partnerorganisaties (op basis van samenwerking) naar alle lokale besturen toe (ruimer dan enkel de gefinancierde).
Middelen/budget::	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten .
<i>Voorziene budget</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.4.3.2 Actie: Aanstelling en versterking van referentiepersonen radicalisering als aanspreekpunt binnen alle relevante Vlaamse beleidsdomeinen

Type preventie:	
Deze actie is gericht op universele , selectieve en geïndiceerde preventie	
Trekkende minister(s) / beleidsdomein(en):	Minister van Justitie & Handhaving Minister van Welzijn Minister van Jeugd Minister van Media Minister van Onderwijs Minister van Sport Minister van Werk Minister van Omgeving
Actie:	
In deze actie wordt binnen alle betrokken Vlaamse beleidsdomeinen gestreefd naar het structureel inbedden van een aanspreekstructuur door de aanstelling van een referentiepersoon radicalisering.	

Waar dergelijke aanspreekpunten reeds bestaan, worden ze verder geconsolideerd en ondersteund. Waar dit nog niet het geval is of waar ze in het verleden bestonden maar waar dit niet langer het geval is wordt er samen met de betrokken administratie of sectororganisatie gezocht naar een geschikte figuur/geschikte figuren op het terrein (bv. Zoals bij een koepelorganisatie of ondersteuningsstructuur) De beleidsdomeinen bekijken hoe en door wie deze functie van referentiepersoon kan worden opgenomen volgens de specifieke noden van de sector.

Deze referentiepersonen fungeren als brugfiguren tussen enerzijds het beleid en anderzijds de praktijk: zij sensibiliseren en informeren medewerkers binnen het beleidsdomein over signalen en ontwikkelingen inzake gewelddadige radicalisering, extremisme en schadelijke polarisatie die zich op het bovenlokale Vlaams niveau afspelen. Daarnaast capteren zij de signalen vanop het terrein, waardoor vroegtijdige signalering, betere beleidsinteractie en snellere informatiedoorstroming wordt mogelijk gemaakt. De structuur draagt bij aan een meer geïntegreerde en responsieve Vlaamse preventiestrategie.

Plan van aanpak	
Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing	○ Onderzoeken en bevragen binnen de beleidsdomeinen over bestaande of potentiële referentiepersonen. (2026) ○ Opmaak draaiboek, voorzien van een basisopleiding en startvorming voor nieuwe en bestaande referentiepersonen. (2026-2027) ○ Eerste evaluatie van de werking via een thematisch overleg met betrokken beleidsdomeinen en terrein actoren. (2026-2028) ○ Opmaak van een centrale contactlijst, gedeeld met relevante terreinactoren. (2026-2028)
Beoogde resultaten en effecten:	
○ Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd? ○ Welke concrete effecten worden met de actie beoogd? ○ Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten? ○ Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?	○ Concrete resultaten: • Aanwijzing of bevestiging van referentiepersonen binnen alle betrokken beleidsdomeinen. • Oplevering draaiboek en vormingscyclus. • Centrale contactlijst met interne en externe partners. ○ Beoogde effecten: • Betere aanspreekbaarheid <i>bottom up</i> rond de thema's gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie. • Verhoogde signaleringscapaciteit en informatiedoorstroming van vanop het terrein naar het beleid.

	• Versterkte deskundigheid, bewustwording, coördinatie en opvolging van cases of evoluties en bewustwording binnen beleidsdomeinen. ○ Resultaten meten: • Inventarisatie van het aantal beleidsdomeinen met een aangeduide referentiepersonen. • Aantal vormingen en deelnemers. • Inventarisatie van het aantal actieve referentiepersonen per domein. ○ Effecten meten: • Kwalitatieve bevraging bij referentiepersonen over hun kennisniveau en de samenwerkingservaring. • Registratie van signalen, meldingen of vragen die via referentiepersonen verlopen.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Een update van de centrale contactlijst met actieve referentiepersonen. ○ Deelnamegraad aan overleg- en netwerkmomenten en interventies. ○ Aantal gevolgde opleidingen door referentiepersonen. ○ Aantal ontvangen signalen of vragen dat via referentiepersonen verloopt.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten..
<u>Stand van zaken</u>	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.4.3.3 Actie: Geen Vlaamse steun voor gewelddadige extremisme

Type preventie: Deze actie is gericht op geïndiceerde preventie.	
Trekkende minister(s):	Minister van Justitie Minister van Begroting
Actie: Vlaams belastinggeld is er om onze Vlaamse samenleving te versterken, niet om ze te ondermijnen. Daarom wordt in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO) een bindende clause ingevoerd die toelaat om subsidies te weigeren, te schorsen of definitief in te trekken van organisaties die betrokken zijn bij of gewelddadig extremisme ondersteunen of bepleiten. Zo wordt de maatregel automatisch en uniform van toepassing op alle beleidsdomeinen. Wanneer er concrete vermoedens of signalen zijn op basis van objectieve en eenduidige informatie, kan de betrokken administratie, de Inspectie Financiën, de bevoegde minister of de minister van Begroting de Vlaamse verbindingsofficier inschakelen om informatie op te vragen bij het OCAD of VSSE. Bij een vermoeden van betrokkenheid kan de minister onmiddellijk overgaan tot het schorsen van de subsidie in afwachting van verdere verificatie. Wanneer het vermoeden wordt bevestigd door elementen ontvangen van de veiligheidsdiensten, volgt definitieve uitsluiting van Vlaamse steun door de Vlaamse regering.	
Plan van aanpak:	
Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.	- Opmaak standaardclause en juridisch kader via VCO (centrale coördinatie + VVSG). (Q1 2026). - Operationele invoering van de veiligheidsfilter via de Vlaamse verbindingsofficier en veiligheidsdiensten (Q2 2026). - Eerste rapportage over toegekende, geschorste of ingetrokken subsidies wegens betrokkenheid bij gewelddadig extremisme. (Q1 2027)
Beoogde resultaten en effecten:	
- Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd? - Welke concrete effecten worden met de actie beoogd? - Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten? - Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?	Concrete resultaten: - De juridische verankering van een bindende clause in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën die toelaat om subsidies te weigeren, te schorsen of definitief in te trekken bij betrokkenheid bij gewelddadig extremisme. - De uniforme toepassing van deze clause over alle beleidsdomeinen heen. - De operationele inzet van de Vlaamse verbindingsofficier als eerste filter voor risicoanalyse en informatie-inwinning bij de bevoegde veiligheidsdiensten.

	• De onmiddellijke schorsing en, indien bevestigd, uitsluiting van Vlaamse subsidies bij vermoedens van betrokkenheid bij gewelddadig extremisme. ○ Concrete effecten: • Geen Vlaams belastinggeld voor organisaties die gewelddadig extremisme ondersteunen of vergoelijken. • Verhoogd vertrouwen in de integriteit van Vlaamse publieke middelen. • Een afschrikkend signaal naar organisaties die extremistische netwerken proberen in te bedden in het Vlaamse middenveld. • Een coherente en rechtszekere toepassing van de veiligheidsfilter over beleidsdomeinen heen. • Gerichte inzet van veiligheidsdiensten zonder overbelasting of disproportionele planlast. ○ Resultaten meten: • Aantal dossiers (nieuw en bestaand) waarin beoordeling, schorsing of intrekking gebeurde. • Aantal veiligheidschecks uitgevoerd via de Vlaamse verbindingsofficier en de bevoegde veiligheidsdiensten. • Aantal weigeringen, schorsingen en intrekkingen van subsidies. ○ Effecten meten: • Geen ondersteuning van gewelddadig extremistische risicogroepen via Vlaams belastinggeld.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Aantal uitgevoerde veiligheidschecks. ○ Aantal gescreende subsidiedossiers. ○ Aantal weigeringen, schorsingen en intrekkingen. ○ Aantal signaleringen vanuit veiligheidsdiensten of lokale besturen.

Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.

3.4.3.4 Actie: Een volwaardige en structurele Vlaamse participatie aan nationale veiligheidsstructuren inzake gewelddadige radicalisering, aanslagen en minderjarige terugkeerders verzekeren

Type preventie:	
Deze actie is gericht op universele preventie	
Trekkende minister(s):	Minister van Justitie Minister van Binnenlands bestuur
Actie:	
Vlaanderen wil een volwaardige en actieve partner zijn in de nationale aanpak van extremisme. Dit betekent dat Vlaamse expertise en bevoegdheden op het vlak van onderwijs, jeugd, welzijn, lokale besturen en nazorgtrajecten actief en volledig zullen worden benut in overlegstructuren van de Nationale Strategie T.E.R., waaronder de National Taskforce Strategie T.E.R. en de daaraan verbonden werkgroepen zoals de WG Preventie LIVC R en de WG Psychische problematiek.. Daarnaast moet Vlaanderen betrokken worden bij de oprichting en werking van crisiscellen in geval van een aanslag en tijdig op de hoogte worden gebracht en betrokken worden bij dossiers van minderjarige terugkeerders, zodat er bij het nemen van beslissingen en uitvaardigen van maatregelen rekening wordt gehouden met de Vlaamse context en bevoegdheden. Deze bredere betrokkenheid versterkt de samenwerking, versnelt interventies en maakt de federale aanpak van radicalisering effectiever en meer coherent.	
Plan van aanpak:	
<i>Omschrijf de verschillende stappen in het plan van aanpak en hun timing.</i>	○ Inventarisatie van de huidige Vlaamse vertegenwoordiging in de National Taskforce Strategie T.E.R. en de nationale werkgroepen. ○ Uitwerken van formeel voorstel aan federale overheid tot uitbreiding en versterking van Vlaamse deelname aan bijkomende werkgroepen of platformen binnen de Strategie T.E.R.

	○ Vastleggen van rol, mandaat en verantwoordelijkheden van Vlaamse vertegenwoordigers. ○ Protocolafspraken over tweerichtings informatie, casusoverleg en beleidsafstemming. ○ Jaarlijkse evaluatie van samenwerking en bijsturing waar nodig.
Beoogde resultaten en effecten:	
○ <i>Welke concrete resultaten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Welke concrete effecten worden met de actie beoogd?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete resultaten van de actie worden gemeten?</i> ○ <i>Hoe zullen de concrete effecten van de actie worden gemeten?</i>	○ Concrete resultaten: • Structurele Vlaamse vertegenwoordiging in de National Taskforce Strategie T.E.R. • Structurele Vlaamse deelname aan de WG Preventie LIVC R en WG Psychische problematiek. • Formeel voorstel ingediend bij de federale overheid voor uitbreiding van Vlaamse deelname aan bijkomende platformen binnen de Strategie T.E.R. • Vlaamse vertegenwoordigers worden actief betrokken bij de oprichting en werking van crisiscellen in geval van aanslagen. • Vlaamse vertegenwoordigers worden tijdig geïnformeerd en betrokken bij dossiers van minderjarige terugkeerders. • Een protocol voor structurele informatie-uitwisseling en casusoverleg wordt ondertekend. • Plaatsvinden van minstens 4 gezamenlijke overlegmomenten per jaar. ○ Beoogde effecten: • Vlaamse expertise en bevoegdheden worden volwaardig geïntegreerd in nationale beleidsbeslissingen en crisisinterventies inzake radicalisering, minderjarige terugkeerders en aanslagen. • Snellere detectie en opvolging van radicaliseringsdossiers, inclusief minderjarige terugkeerders. • Coherente afstemming van Vlaamse en nationale preventie-, interventie- en nazorgmaatregelen, ook in crisissituaties. ○ Resultaten meten: • Aantal Vlaamse vertegenwoordigers in de National Taskforce en nationale werkgroepen.

	• Aantal gezamenlijke overlegmomenten, casusbesprekingen en crisis-simulaties per jaar met Vlaamse inbreng/aanwezigheid. • Aantal dossiers van minderjarige terugkeerders waarbij Vlaamse actoren tijdig zijn betrokken. ○ Effecten meten: • Afname van dossiers met gebrekkige informatie-uitwisseling. • Positieve evaluatie door federale én Vlaamse partners.
Concrete evaluatie indicatoren:	
<i>Vermeld hier de concrete evaluatie indicatoren op basis waarvan de effecten en resultaten beoordeeld zullen worden.</i>	○ Jaarlijks overzicht van Vlaamse deelname aan National Taskforce, werkgroepen en crisiscellen. ○ Deelnamegraad Vlaamse vertegenwoordigers aan overlegmomenten.
Middelen/budget:	
<i>Wordt de actie uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten? Worden er bijkomende middelen of budgetten voorzien voor de actie? Maak concreet.</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
<i>Voorziene budget</i>	Deze actie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare kredieten.
Stand van zaken:	Dit wordt ingevuld op het moment van tussentijdse en eindrapportage.